

SVATOANENSKÉ listy

www.fnusa.cz číslo 4/2018

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
U SV. ANNY
V BRNĚ

4

UNIKÁTNÍ OPERACE V MIMOTĚLNÍM OBĚHU (ECMO)

str. 4

LungScreen

MOBILNÍ APLIKACE PRO ZÁCHYT KARCINOMU PLIC

str. 7

ONKOLOGICKÁ DISPEN- ZÁRNÍ AMBULANCE

str. 25

POKRAČUJEME V LÉČBĚ PROVOZU NEMOCNICE...

str. 30

MONGOL RALLY, NEJDELŠÍ VYTRVALOSTNÍ ZÁVOD

str. 40

HC KOMETA BRNO

& FAKULTNÍ NEMOCNICE U SV. ANNY

JSME HRDÍ NA NAŠE PARTNERSTVÍ

FAKULTNÍ NEMOCNICE U SV. ANNY V BRNĚ

www.hc-kometa.cz

www.fnusa.cz

Editorial

Milí čtenáři,

„Čas letí jak bláznivý“, zpíval v jedné písni Mistr a má pravdu. Jen dopíši jeden editorial, abych začala psát druhý. Není to dlouho, kdy jsem připravovala s redakční radou jarní číslo, pak vám přála krásnou dovolenou, pohodový podzim a už tu máme vánoce. Čas pohody a klidu. To je spíš asi zbožné přání nás všech, usednout v pohodě, v kruhu rodinném, nic nedělat, odpočívat a relaxovat. A třeba k takové pohodě vezmete právě tyto Svatoanenské listy, které jsou doslova nácpany událostmi z naší nemocnice, a to ze všech oblastí – medicíny, vědy, výzkumu, ošetřovatelství i provozu. Při sestavení každého čísla se obávám, že časopis nenaplníme, že nebude co otisknout, a když se pak všechny články z pracovišť sejdou, nestačí se divit, co všechno se za čtvrtletí v naší nemocnici odehrálo. Proto tentokrát editorial zkrátím, ať máte více času na čtení časopisu.

Ráda bych vám popřála klid a pohodu, krásné vánoční svátky s vašimi blízkými a do nového roku především zdraví. Ze srdce Vám přeji, ať se toho co nejvíce vyplní...

Petra Veselá
Šéfredaktorka

Obsah

Úvod

• Editorial 3

MEDICÍNA, VĚDA A VÝZKUM

• V mimotělním oběhu (ECMO) byl pacientovi po plicní resekci vlevo pro nádor odstraněn po 6 letech horní lalok pravé plice 4

• Extraanatomický bypass močovou poprvé v regionu voperován ve FNUSA 5

• 27th Scientific Meeting of the International Society Hypertension 5

• Zahajovací setkání sedmisetmilionového grantu se uskutečnilo ve FNUSA-ICRC 6

• Včasný záchyt karcinomu plic pomocí mobilní aplikace 7

• Neuromodulace sakrálních nervů při řešení inkontinence stolice 8

• Návštěva ruských kolegů 8

• MIKULOV 2018 Mezinárodní kongres úrazové chirurgie a soudního lékařství 10

• 5. Česká ORL akademie 2018 11

• SMED tým prezentován na evropském kongresu ve Švýcarsku 11

• Druhý ročník Kurzu srdečního selhání v Brně 12

• Prof. John Cleland přednášel na I. interní kardiologické klinice 13

• Začínající spolupráce s britskými kardiology 13

• 50 odstínů kvality iktové péče Měříme a zlepšujeme kvalitu iktové péče v 50 zemích světa pomocí registru RES-Q, který vyvinulo FNUSA-ICRC 14

• Prezident Světové iktové organizace představil v Brně vizi, jak celosvětově snížit výskyt cévních mozkových příhod na polovinu 15

• Doktor Stokin přednášel před dvoutisícovým publikem v Hong Kongu 15

• Mezinárodní den Alzheimerovy choroby: Duševní pohoda chrání určité oblasti mozku, potvrdila studie vědců FNUSA-ICRC 16

• Docent Ondřej Ludka se podílel na sjezdu spánkové medicíny, kde rovněž převzal ocenění za nejlepší publikaci 16

• Jakub Švenda získal ocenění za nejlepší výzkum 17

• Článek týmu Proteinové inženýrství zveřejnil ACS Catalysis 17

• Pavel Krejčí se podílel na článku zveřejněném v časopise Science Translational Medicine 17

• Spolupráce FNUSA-ICRC s americkou Mayo Clinic se opět rozšiřuje 18

• Projekt ENOCH neucí nesmrtelnosti, ale přispěje, aby čas strávený ve zdravém a kvalitním životě byl co nejdelší 19

• Mise FNUSA-ICRC do Tokia za účelem navázání nové spolupráce proběhla úspěšně 20

• Zahájení programu TAVI 21

• Mezinárodní hodnocení FNUSA-ICRC: vysoká kvalita výzkumu, bohatá mezinárodní spolupráce a transparentnost centra 22

• Evropský antibiotický den 2018 (EAAD) 23

• Mám rakovinu prostaty, co dál? 23

• Odvykání kouření ve FNUSA 24

OŠETŘOVATELSTVÍ

• Práce sestry na onkologické dispenzární ambulanci FNUSA-ICRC 25

• 9. Svatoanenský laboratorní den Celostátní pracovní konference 26

• Sesterský kurz srdečního selhání 27

PROVOZ

• Jak správně citovat 28

• Pokračujeme v léčbě provozu nemocnice 30

• Nové prostory pro preventivní prohlídky zaměstnanců 32

SPOLEČENSKÉ AKCE

• Světový den cévní mozkové příhody ve FNUSA 33

• VI. setkání pacientů po transplantaci srdce 34

• Prof. MUDr. Ivo Dvořák, DrSc. slaví 90 let 35

• 50 let prof. Karla Zemana ve FNUSA 36

• Prof. MUDr. Martin Bareš, Ph.D. 50letý 36

• Prof. Ivan Rektor slaví významné životní jubileum 37

• Hrozně rád cestuji, ale ještě raději o svém cestování někomu vykládám 38

• Nemusíte být vloženi do křesla, abyste se mohli zapojit 38

• Úmrtí lékaře II. interní kliniky 39

• Vzpomínka na prof. MUDr. Miloše Štefku seniora 39

• Jan Emmer, účastník Mongol Rally, nejdelšího vytrvalostního závodu planety 40

• Koordinátor spolupráce mezi FNUSA-ICRC a Mayo Clinic Yonas Geda obdržel medaili za rozvoj česko-amerických vztahů 41

• Kongresy, sympozia 2018/2019 42

FAKULTNÍ NEMOCNICE U SV. ANNY V BRNĚ

Svatoanenské listy – redakce
Vydává: Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, Pekařská 53, 656 91 Brno
 Ročník X. • Číslo 4/2018 • www.fnusa.cz • redakce@fnusa.cz
Šéfredaktorka: Ing. Petra Veselá, DiS.
Redakční rada: Mgr. Lenka Rudišová • Ing. Jakub Johanek • Bc. Kamila Mašková
Tisk: Polypress s.r.o.
Fotografie: Archiv FNUSA • Martina Petříková
Evidenční číslo: MK ČR E 19677 • Vychází zdarma čtvrtletně v nákladu 1500 kusů • Za obsah dodaných textů odpovídají autoři
ISSN 1805-7950

V mimotělním oběhu (ECMO) byl pacientovi po plicní resekci vlevo pro nádor odstraněn po 6 letech horní lalok pravé plíce

V srpnu 2018 byla torakochirurgickým týmem, pod vedením profesora Čapova, na I. chirurgické klinice Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a LF MU, provedena 72letému pacientovi unikátní operace (operátor MUDr. Michal Beneš, Ph.D.) v rámci České republiky a Slovenska.

Pacientovi byla již v minulosti odstraněna polovina levé plíce (zůstal mu 1 lalok) a nyní byl diagnostikován plicní nádor vpravo. Pacientovi byl odstraněn pravý plicní lalok s podporou extrakorporální membránové oxygenace (ECMO – anglicky ExtraCorporeal Membranous Oxygenation). Pacientovi z pravé plíce tedy zůstal 2/3.

„Pacient byl po úvodu do anestezie napojen na dýchací přístroj a následně i ECMO. Výměna krevních plynů v průběhu operace byla zajištěna převážně přístrojem pro mimotělní oxygenaci. Po nekomplikované operaci byl pacient postupně odpojen od ECMO a následně i od dýchacího přístroje,“ popsal postup anesteziolog Pavel Suk, lékař Anesteziologicko resuscitační kliniky, který má s touto léčbou zkušenosti z ECMO centra v Austrálii. Základem léčby nádorů plic je operační odstranění části plíce obsahující nádor. Problém nastává u pacientů, kterým byla v minulosti již část plic (nebo celá na jedné straně) odstraněna, a byl diagnostikován další plicní nádor v reziduální plíci. „V průběhu operace pacient dýchá jen na neoperovanou plíci, což může být obtížné až neproveditelné, pokud byla významná část plíce již v minulosti odebrána jako u tohoto pacienta. Novou možností je využití mimotělní membránové oxygenace, která umožňuje zajistit výměnu krevních plynů již před průchodem krve plícemi,“ upřesnil anesteziolog Suk.

Ve výše uvedené indikaci se jedná o vůbec první úspěšnou operaci provedenou v rámci České republiky a Slovenska. Podle prof. MUDr. Ivana Čapova, CSc., přednosty I. chirurgické kliniky, by tyto operace měly být koncentrovány do center hrudní chirurgie. Implementace ECMO do hrudní chirurgie nepředstavuje jenom navrácení zdraví jednotlivému pacientovi, ale i další rozšíření indikačních kritérií plicních resekcí a příslib nejnovější terapie pro další pacienty do budoucna.

První pacient s akutním respiračním selháním byl léčen pomocí ECMO ve FNUSA v září 2015. S pomocí této mimotělní eliminační metody jsme zachránili život 38letému muži, dekompenzované-

Pacient na operačním sále s mimotělním oběhem ECMO na I. chirurgické klinice

Příprava pacienta na Anesteziologicko resuscitační klinice k mimotělnímu oběhu ECMO

Odstranění horního laloku levé plíce v mimotělním oběhu ECMO

mu juvenilnímu diabetikovi, který byl přijat po srdeční zástavě s komplikující masivní aspirací žaludečního obsahu do plic a těžkým respiračním selháním.

Zavedením této metody je ve FNUSA možnost zajistit přechodnou kompletní náhradu funkce plic (varianta VV ECMO) či srdce a plic (VA ECMO). To je důležitý pokrok v možnostech léčby nejtěžších – kritických pacientů pacientů a znamená srovnání léčebných možností s několika dalšími fakultními nemocnicemi. Metoda ECMO rozšiřuje možnosti chirurgického řešení plicních nádorů i pro dříve neoperovatelné pacienty. FNUSA tuto metodu může zajistit prostřednictvím odborného a zkušeného personálu a špičkové technologie. Správná indikace a bezchybné zvládnutí metody jsou předpoklady

k tomu, aby nemocní v Jihomoravském kraji profitovali z dostupnosti této metody ve FNUSA v případě, že budou vyčerpány ostatní léčebné možnosti akutního respiračního nebo oběhového selhání.

Indikování k této metodě jsou nemocní s těžkou formou akutního respiračního selhání, která má šanci na úpravu. Typickým případem je těžký průběh chřipky s poškozením plic. Právě díky epidemii chřipky v roce 2009 a léčení těžkého selhání plic pomocí ECMO vešlo použití této metody ve známost u široké laické veřejnosti. Druhou skupinou nemocných jsou nemocní s akutním kardiologickým poškozením, např. závažné komplikace srdečního infarktu s rozvojem šokového stavu.

(pv)

Extraanatomický bypass močovodu poprvé v regionu voperován ve FNUSA

V červenci provedli urologové ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně extraanatomický bypass močovodu u 65leté pacientky. Pacientka trpěla jizvením v průběhu močovodu, což mělo za následek obstrukci horních močových cest.

„Jednalo se o zavedení goretexové hadičky přes ledvinu do ledvinové pánvičky a následně podkožním tunelem výstěnní hadičky do močového měchýře. Díky tomuto zákroku pacientka nemá žádnou zevní derivaci, nemá tedy žádný venkovní vývod, který je nekomfortní a často ho pacienti těžko snášejí i psychicky,“ přiblížil zákrok MUDr. Petr Filipenský, Ph.D., primář Urologického oddělení FNUSA.

Pacientka se vrátila do běžného života bez jakýchkoli zevních abnormalit. Jedná se o trvalé řešení. Pacientka je již po kontrole a bypass funguje bez problémů. Tento zákrok byl proveden ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně poprvé a jednalo se o první výkon v našem regionu.

Urologické oddělení ročně ambulantně ošetří přibližně 8 tis. pacientů a hospitalizuje necelých 2 tis. pacientů. Celkově ročně provede přes 24 tis. ošetření.

Urologie ve FNUSA má několik nosných programů, a to především uroonkologický. Onkochi-

urgický program je cílený na chirurgickou léčbu urologických malignit a program řešení močových kamenů. Urologická onkologie poskytuje pacientům následnou péči v celém rozsahu s výjimkou radioterapie, která je poskytována v součinnosti

s MOU. Ostatní onkologická léčba ostatní je řešena ve spolupráci s Onkochirurgickým oddělením, pod vedením prim. MUDr. Jany Katolické, Ph.D., která patří k předním odborníkům na léčbu karcinomu prostaty. (pv)

27th Scientific Meeting of the International Society Hypertension

Ve dnech 20.–23. září 2018 se v čínském Pekingu uskutečnil 27th Scientific Meeting of the International Society Hypertension, kongres Mezinárodní společnosti pro hypertenzi, pořádaný společně 3 organizacemi – International Society of Hypertension, Asian Pacific Society of Hypertension a Chinese Hypertension League. Kongres navštívilo přes 4 000 účastníků.

Na kongresu se prezentovala MUDr. Hana Nechutová, Ph.D., lékařka II. interní kliniky Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, s vyzvanou přednáškou programového Výboru kongresu s názvem Neuromodulation in Hypertension. Téma této přednášky, překlenující neurologii, radiologii a vnitřní lékařství, odráží současný trend i v diagnostice a léčbě hypertenze – multioborový přístup.

Novátorským přístupem v rámci diagnostiky a event. terapeutických přístupů hypertenze, se MUDr. Nechutová zabývá aktuálně ve spolupráci s CEITEC (výzkumná skupina pana prof. Rektora). Jedná se o morfologickou i funkční analýzu (pomocí zobrazování magnetickou rezonancí) ja-

der diencephala a nervových svazků mozkového kmene, které regulují činnost vegetativního nervového systému, čili vliv sympatiku a parasympatiku na kardiovaskulární systém a tedy na vaskulární rezistenci. Výsledky pilotních studií ukazují na možnost signifikantních rozdílů v těchto strukturních u hypertoniků s rezistentní hypertenzí versus kontrolní skupiny zdravých probandů. Přednáška, která s těmito výsledky byla prezentována v Pekin-

gu, byla odbornou společností přijata s nemalým zájmem a otázkami stran dalších plánovaných kroků v tomto výzkumu. Aktuálním cílem, kterým by se výzkumná skupina ráda dále zabývala, je studie prospektivní, s větší a dále stratifikovanou skupinou probandů.

Děkujeme paní doktorce MUDr. Haně Nechutové, Ph.D. za úspěšnou reprezentaci II. interní kliniky a Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně na mezinárodním kongresu a do další práce přejeme mnoho úspěchů.

prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc. Přednosta II. interní kliniky

Zahajovací setkání sedmisetmilionového grantu se uskutečnilo ve FNUSA-ICRC

V prostorách FNUSA-ICRC se ve dnech 25.–26. 10. 2018 uskutečnilo první setkání účastníků jedinečného projektu Molekulární, buněčný a klinický přístup ke zdravému stárnutí (ENOCH).

Do Brna dorazili zástupci všech pěti špičkových moravských center zaměřených na translační medicínu, která se na projektu podílejí. Je do něj zapojených více než 220 výzkumníků z FNUSA-ICRC, Ústavu molekulární a translační medicíny Univerzity Palackého v Olomouci, Regionálního centra aplikované molekulární onkologie Masarykova onkologického ústavu, Neurologické kliniky Lékařské fakulty Fakultní nemocnice Olomouc a z Blood Cancer Research Group při Ostravské univerzitě. Sjednocení pěti nejlepších moravských výzkumných center představuje milník v regionální spolupráci.

Během čtvrtého setkání byly nejdříve projednány administrativní záležitosti, jako jsou rozpočet či milníky projektu, přičemž následovala prezentace odborné části projektu. Prezentovány

byly výzkumné aktivity jednotlivých institucí a zároveň byly představeny jednotlivé výzkumné záměry projektu. Na závěr setkání proběhla diskuze účastníků s vedoucími výzkumných záměrů, v rámci které byly upřesněny plánované aktivity a výstupy projektu.

V průběhu pátečního dopoledne účastníci setkání navštívili laboratoře týmů FNUSA-ICRC, které jsou do projektu zapojeny a laboratoře partnera projektu – Regionálního centra aplikované onkologie Masarykova onkologického ústavu. Účastníci tzv. „lab tours“ velmi ocenili jak možnost osobní návštěvy laboratoří a tím navazující diskuze výzkumných témat, tak moderní prostory obou center.

Na projekt ENOCH získalo konsorcium vedené FNUSA-ICRC unikátní grant v hodnotě téměř

700 milionů korun ze Strukturálních fondů EU. Výzkum v rámci projektu je zaměřený na nejzávažnější onemocnění nebo poruchy, které ovlivňují člověka v pozdějším věku a znemožňují mu zestárnout zdravě. „Konkrétně se jedná například o degenerativní choroby mozku, rakovinu a leukémii či chronické záněty. Tato onemocnění a poruchy ovlivňují velkou část populace v pokročilém věku, a proto mají vliv nejenom na seniory, ale také na jejich rodiny a na národní zdravotnické systémy a rozpočty na zdravotnictví a sociální služby,“ poukázal šéf FNUSA-ICRC Gorazd B. Stokín.

Ambicí projektu však není nesmrtelný život, ale zdravé stárnutí v co nejmenší míře zatížené nemocemi.

(iř)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

SLEDUJTE FNUSA NA LINKEDIN

LinkedIn

Včasný záchyt karcinomu plic pomocí mobilní aplikace

Rakovina plic je největším „zabíjákem“ v celé Evropě s odhadem 20 % ze všech případů úmrtí na rakovinu. Rakovina plic je zároveň jednou z finančně nejnáročnějších typů rakoviny, z pohledu léčby. Většina bronchogenních karcinomů je diagnostikována až v pozdním stádiu, kde je míra přežití velmi nízká a to pouze 3,9 %. 80 % pacientů zemře v prvním roce diagnózy rakoviny plic. Pouze 15 % případů je zachyceno v časném stádiu, kdy je míra přežití 53,5 %. Na nemoci spojené s kouřením zemře ročně v České republice asi 18 tisíc lidí, tj. 350 Čechů týdně, čili pro srovnání jedno plné dopravní letadlo.

Mobilní aplikace LungScreen byla vyvinuta v roce 2015 v Maďarsku. Aplikace je vlastněna vývojáři z Maďarska, společnost Johnson and Johnson koupila pouze práva ji přeložit a uvést do ČR. Aplikaci z hlediska GDPR schválilo oddělení IT a Compliance. Aplikace je bezplatná.

Kouření a rizika s ním spojená jsou vnímána jako zcela zásadní faktor, který negativně ovlivňuje roky zdraví. Naši snahou je pacienty léčit těmi nejmodernějšími metodami a navracet je do běžného života. S úspěšnou léčbou ale úzce souvisí i prevence a proto přicházíme s návrhem projektu, který by napomohl včasnému zachytu karcinomu plic.

Za 18 měsíců byla aplikace stažena v rámci pilotní studie na 2 pracovištích v Maďarsku celkem 24 000x. Asi 30 % výsledků (8 000) pacientů bylo s vysokým rizikem rakoviny. Bylo provedeno celkem 1 376 CT vyšetření s nálezem 262 pozitivních výsledků, které se musely dále řešit (buď stín tumoru v plicích, aortální aneurysma, podezření na rakovinu jícnu, nádory v mezižebří, nádory ledvin nebo jater). Podezření na rakovinu plic bylo diagnostikováno u 102 pacientů. Všichni byli postoupeni dále specializovanému onkologickému týmu. Ze 102 podezření bylo 74 paci-

VĚNUJTE 2 MINUTY SVÉMU ZDRAVÍ

OTESTUJTE SI, JAKÉ MÁTE RIZIKO VZNIKU KARCINOMU PLIC

VČASNÝ ZÁCHYT KARCINOMU PLIC VÝRAZNĚ ZVYŠUJE ŠANCI NA PŘEŽITÍ A ÚPLNÉ VYLÉČENÍ.

Stáhněte si zdarma mobilní aplikaci Lungscreen v app store nebo google store a v několika málo minutách odhalte, zda váš životní styl a zvyky vedou k větší míře rizika vzniku karcinomu plic. Aplikace byla vyvinuta odborníky z několika oblastí tak, aby upozornila rizikové pacienty na zvýšenou pravděpodobnost výskytu daného onemocnění a vedla tak k zachycení nádoru již v časném stádiu, kdy je interval přežití mnohonásobně vyšší. Aplikace neslouží jako náhrada odborného vyšetření.

FAKULTNÍ NEMOCNICE U SV. ANNY V BRNĚ

Aplikace je spuštěna pod záštitou České pneumologické a ftizeologické společnosti a České chirurgické společnosti hrudní sekce. Generálním partnerem aplikace je společnost Johnson & Johnson.

Pneumolog pacienta vyšetří, včetně CT a podle nálezu jej buď propustí, sleduje či doporučí k další diagnostice a následné léčbě.

I. chirurgická klinika FNUSA a LF MU ve spolupráci s pneumologickou ambulancí II. interní kliniky FNUSA a LF MU připravily vnitronemocniční studii k využití mobilní aplikace. Studie byla schválena jak Etickou komisí, tak i vedením nemocnice. Pacient ve vybraných čekárnách ve FNUSA bude mít možnost si přečíst leták, stáhnout zdarma aplikaci a udělat si sám vyhodnocení svého rizika. Aplikace nenahrazuje lékaře, neukládá se v ní žádná data pacienta. Poté bude pacient v naší fakultní nemocnici nasměrován do plicní ambulance II. interní kliniky, kde se objedná a následně bude vyšetřen. Výsledky vyšetření budou prezentovány na hrudní indikační komisi na I. CHK, která funguje každou středu od 14:00. Vlastní chirurgická léčba bude následně řešena na I. chirurgické klinice. Žádná data se nikam neodesílají. V rámci vyhodnocení této studie bude nemocnice požádána o základní statistiku, kolik lidí bylo na základě aplikace vyšetřeno, jaký měli nález a kolik bylo posléze operováno. Bude se jednat o přísně anonymizovaná data. Vyhodnocení bude po 6 měsících/12 měsících.

prof. MUDr. Ivan Čapov, CSc.
Přednosta I. chirurgické kliniky

entů operováno (61 s diagnózou zhoubný nádor plic, 13 nádory nezhoubné). Aplikace zvýšila počet operabilních pacientů o 20 %.

Jak mobilní aplikace funguje?

Vlastní stažení aplikace je formou QR kódu a je zdarma. Na základě souboru otázek, zaměřených na klíčové faktory ovlivňující vznik rakoviny plic, je uživatel zařazen do jedné ze tří skupin podle míry rizika a je mu následně připadně doporučena návštěva specialisty, pacient je naveden na nejbližší centrum, kde se může nechat vyšetřit. V případě vysoké míry rizika je doporučeno pneumologické vyšetření. V případě, že pacient kouří, je mu doporučeno přestat kouřit v odvykacím centru.

Neuromodulace sakrálních nervů při řešení inkontinence stolice

Inkontinence stolice je závažný fyzický a psychosociální problém. Možnosti chirurgické léčby jsou často neuspokojivé s různými výsledky a další možnosti léčby jsou omezeny. Neuromodulace sakrálních nervů využívá efektu elektrické stimulace sakrálních nervů k fyziologickému účinku na dno pánevní.

Použití sakrální neuromodulace (SNS) v léčbě inkontinence stolice pro morfologicky intaktní, ale funkčně nedostatečné svěrače a svalstvo pánevního dna, stejně jako pro některé defekty sfinkteru, se v současné době jeví jako velice atraktivní alternativa chirurgického výkonu. Elektrická stimulace periferních nervů zásobujících příčně pruhované svalstvo análního sfinkteru na úrovni sakrálních míšních nervů využívá přístupu k nejdálšímu společnému umístění duální inervace periferním nervem tohoto svalu. Původně byla tato metoda koncipována k léčbě inkontinence moči a následně byla rozvinuta k léčbě inkontinence stolice. Efekt metody je vyhodnocen nejdříve peroperačně v podobě sevření zevního svěrače (peroperační nervová evaluace, Properative Nerve Evaluation PNE), a poté následuje dočasná (subchronická)

stimulace od jednoho do několika týdnů (nejčastěji perioda 14 dnů). Test je považován za pozitivní, pokud dojde k plnému obnovení kontinence nebo více než 50% snížení inkontinentních epizod pro řídkou a formovanou stolicí během testu a rychlý návrat ke stavu inkontinence před zahájením testu po přerušení stimulace. Pokud je klinicky pozitivní efekt během této zkušební doby, pacienti jsou indikováni k trvalé (chronické) stimulaci – fáze terapeutická. Spočívá v implantaci permanentního neurostimulátoru (Medtronic Interstim II 3058) do vypreparované podkožní kapsy, kde se napojí na implantovanou elektrodu. Po operaci se opět nastaví stimulační parametry pomocí lékařského programátoru, stimulace je kontinuální a její hodnota se obvykle pohybuje těsně nad percepčním prahem. To znamená, že intenzita je nastavena na nejnižší hodnoty, při kterých pacient ještě vnímá stimulační efekt. Pacient většinou pociťuje chvění, brnění, klepání a podobné pocity v oblasti anu, perinea, šourku či vagíny. Pacient obdrží kapesní ovladač, kterým může v případě potřeby snižovat či zvyšovat stimulační intenzitu nebo vypínat a zapínat stimulátor, a to prostým přiložením na místo implantace. Tento postupný přístup je široce přijímán jako standard. Při hodnocení výsledků včetně hodnocení kvality života je patrné zlepšení v dlouhodobém sledování.

Jedná se o miniinvazivní a efektivní, byť u nás ještě ne příliš rozšířenou, léčebnou metodu na pomezí oborů neurologie, gastroenterologie a chirurgie.

I. chirurgická klinika je společně s Nemocnicí na Bulovce a FN Hradec Králové jedním ze tří pracovišť, kde se tyto výkony provádí a navazuje tak

na předchozí projekt IGA. Péče o tyto pacienty je tak výrazem spolupráce chirurgických a gastroenterologických pracovišť prakticky v celé ČR a rozšiřuje spektrum výkonů v rámci Centra chirurgie pánevního dna, jehož garantem je I. chirurgická klinika Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně.

MUDr. Petr Viček, Ph.D. a MUDr. Jiří Korbička, Ph.D.
I. chirurgická klinika

Návštěva ruských kolegů

Ve dnech 6.–12. 10. 2018 navštívili Českou republiku ruští kolegové prof. M. A. Kislov z moskevské Státní zdravotnické instituce moskevské oblasti „Úřad SL expertiz“, doc. K. N. Krupin z oddělení morfologie a patologie lékařské univerzity „Reaviz“, GBUZ Samara, a Oblastního úřadu pro soudně-lékařské expertízy. Prof. S. V. Leonov ze 111. Hlavního státního centra soudně-lékařských expertíz a kriminalistických expertíz Ministerstva obrany Ruské federace a Oddělení soudního lékařství a medicíny práva SEI VPO „Moskevské státní medicínsko-dentální univerzity A. I. Evdokimova“ Ministerstva zdra-

votnictví a jeho studenti dr. S. A. Stepanov, J. P. Shakirjanova a I. A. Levandrovskaja.

Během prvních několika dnů týdenní návštěvy jsme s kolegy navštívili historické dominanty hlavního města Prahy. Následovala exkurze Ústavu soudního lékařství LF UK a FN v Hradci Králové, kterým nás prováděli doc. Hejna a prim. Šafr (Obr. 1).

Během návštěvy nám byl představen jak pitevní trakt, kterému dominovalo CT pro provádění Virtopsy, tak trakt laboratorní (Obr. 2). Následující den jsme navštívili náš brněnský Ústav soudního lékařství, kde se kolegové setkali s přednostou

prof. Hirtem (Obr. 3). Poté následovala procházka po dominantách města Brna.

Poslední dva dny návštěvy kolegů jsme se zúčastnili Ostravských dnů forenzních věd, kde většina z nich prezentovala zajímavá sdělení. Doc. Krupin prezentoval přednášku „Metoda analýzy konečných prvků ve forenzní praxi“, která výrazně přispívá k modelování deformačních a destrukčních procesů v biologických materiálech. Profesor Leonov prezentoval přednášku „Soudně-lékařská charakteristika střelných poranění při použití neprůstřelné vesty“, kdy při experimentálním modelování byly zjištěny specifické rysy poranění výstřelu (Obr. 4). Jeho postgraduální studenti, doktorka Levandrovskaja, pre-

zentovala „Poranění sleziny při tangenciálním směru působení násilí“, kde objasnila mechanismus při deformaci žebra. Doktor Stepanov přednášel sdělení „Vliv typu vývrtu hlavně na distribuci doplňkových faktorů výstřelu na cíl“. Tato studie zjišťovala charakteristické rysy rozptylu doplňkových faktorů výstřelu v závislosti na druhu tvaru vodící části vývrtu hlavně. Doktorka Šakirjanova odprezentovala přednášku „Využití trojrozměrných modelů v soudně-lékařských expertízách“, tj. možnosti využití fotogrammetrie při zpětném hodnocení pitevního nálezu, modelování úrazových dějů nebo při faciální identifikaci. Prof. Kislovem s Janem Frišhonskem mimo jiné prezentovali problematiku „Stanovení ostrého okraje bodně-řezných poranění plochých kostí“. Více než roční spolupráce má své výsledky v podobě několika odborných článků jak v ruských, tak českých odborných periodikách a otevírá další možnosti plodné odborné spolupráce do budoucna.

Jan Frišhons
Ústav soudního lékařství

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

NABÍDKA VOLNÝCH PRACOVNÍCH MÍST

LÉKAŘI

- ▲ I. intenzí kardiologická klinika
- ▲ I. chirurgická klinika
- ▲ II. chirurgická klinika
- ▲ Urologické oddělení
- ▲ Doléčovací a rehabilitační oddělení
- ▲ Oddělení praktických lékařů
- ▲ Oddělení nemocí očních a optometrie

Více na: www.fnusa.cz/odbornici/kariera/lekari/

FAKULTNÍ NEMOCNICE U SV. ANNY V BRNĚ

MIKULOV 2018

Mezinárodní kongres úrazové chirurgie a soudního lékařství

Ve dnech 6.–7. září 2018 se uskutečnil v Mikulově jubilejní desátý ročník Mezinárodního kongresu úrazové chirurgie a soudního lékařství.

Tradičním pořadatelem akce byla Klinika úrazové chirurgie Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Traumacentrum Fakultní nemocnice Brno spolu s Ústavem soudního lékařství Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. Záštitu nad kongresem převzal děkan LF MU prof. MUDr. Martin Bareš, Ph.D., ředitel Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně MUDr. Martin Pavlík, Ph.D., DESA, EDIC, ředitel Fakultní nemocnice Brno MUDr. Roman Kraus, MBA a nejvyšší státní zástupce JUDr. Pavel Zeman. Odborné garance se ujala Česká společnost pro úrazovou chirurgii ČLS JEP a Společnost soudního lékařství a toxikologie ČLS JEP. Místem konání zůstalo kongresové centrum mikulovského hotelu Galant.

Zvolené hlavní téma letošního ročníku bylo stejné jako v minulých letech, tj. „Polytrauma a komplikace v chirurgické péči“. Kongres slavnostně zahájil prezident prof. MUDr. Miroslav Hirt, CSc. a uvítací řeč pronesl i MUDr. Václav Zvoníček, Ph.D., lékařský náměstek pro intenzivní péči FNUSA. Poté byly předány dvě pamětní medaile LF MU za přínos úrazové chirurgii a rozběhl se nabitý odborný program, který organizátoři rozdělili do šesti bloků. První čtyři bloky proběhly během čtvrtého dne a za-

měřily se na Soudní lékařství, Trauma I. – dutinová poranění, Trauma II. – končetiny a Varia. Zbývající dva bloky, cílené na Přednemocniční a urgentní primární péči a Trauma III. – páteř, pánev, byly zařazeny na páteční konferenční dopoledne. Od autorů z naší nemocnice zaznělo několik přednášek v soudně lékařské sekci, mimo jiné i reporty o pracovištích soudního lékařství v Moskvě a Palermu. V klinickém bloku Trauma I. – dutinová poranění, měla dva zajímavé příspěvky I. chirurgická klinika

FNUSA a v části Varia prezentovali svoji přednášku také kolegové z Neurochirurgické kliniky naší nemocnice. Během obou kongresových dní zaznělo přes 40 ústních sdělení a některé příspěvky byly provázeny vášnivou diskuzí. Jako obvykle bylo možné celý kongres sledovat online na internetovém portálu www.akutne.cz.

Tento kongres je již tradičně pojímán jako vědecká mezioborová akce a jeho cílem je přinést všem zúčastněným větší přehled a orientaci v multioborové spolupráci, což se již desátým rokem úspěšně daří.

Na závěr nezbyvá než srdečně pozvat zájemce na příští ročník, který proběhne opět na stejném místě během první poloviny září 2019.

MUDr. Miroslav Ďatko, Ph.D.
Ústav soudního lékařství

Slavnostní zahájení

MUDr. Kateřina Stoklásková, ÚSL

SLEDUJTE FNUSA NA FACEBOOKU

5. Česká ORL akademie 2018

Ve dnech 12. a 13. října 2018 se v krásném prostředí jihomoravského Mikulova uskutečnila 5. Česká ORL akademie. Pořadatelem letošního ročníku byla Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FN u sv. Anny v Brně a LF MU v Brně. O tom, že tento vzdělávací projekt odborné společnosti se těší vzrůstající oblibě nejen mezi mladými lékaři, svědčí rekordní počet 185 účastníků, z nichž 120 bylo rezidentů v atestační přípravě.

Odborný program byl jako tradičně věnován čtyřem komplexně zpracovaným tematickým blokům v rozsahu doporučeném pro atestační zkoušku. Letošními prezentovanými tématy byly: traumatologie a onemocnění jícnu (Gál, Šlapák), zánětlivé nemoci hltanu (Komínek, Astl), nádory ucha, mostomozekového koutu a pyramidy (Chrobok, Betka) a chirurgie štítné žlázy (Plzák, Betka). Nedílnou součástí akademie byla i možnost aktivní prezentace mladých lékařů. Dvoukolovým výběrem bylo odbornou komisí vybráno 6 nejlepších prací, jejichž autoři byli oceněni (obr.) a vybrané příspěvky měli autoři možnost formou krátkého ústního sdělení prezentovat před ostatními účastníky akademie. I přes nabitý odborný program si všichni účastníci v příjemné atmosféře užili společenský večer při sklenice moravského vína a za doprovodu cimbálové muziky a reprodukováné hudby.

Letošní ročník ORL akademie završil první pětiletý výukový cyklus předatestační přípravy. Průběh dosavadních ročníků jednoznačně prokázal, že filozofie akademie nabízející komplexní a systematický přehled stěžejních tematických okruhů ORL oboru prezentovaných nejzkušenějšími odborníky, má své pevné místo v kalendáři odborných akcí a to nejen pro lékaře v předatestační přípravě. Za brněnskou kliniku jsme velmi rádi, že jsme mohli přispět k tomuto úspěšnému projektu.

MUDr. Miroslav Veselý
Prezident kongresu, Sekce mladých otorinolaryngologů ČSOLCHHK ČLS JEP

MUDr. Břetislav Gál, Ph.D.
Garant kongresu, přednosta Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FNUSA a LF MU

SMED tým prezentován na evropském kongresu ve Švýcarsku

Na konci září vědci z týmu Spánkové medicíny FNUSA-ICRC prezentovali svůj výzkum na 24. kongresu European Sleep Research Society (ESRS) ve švýcarské Basileji.

Konference, která se koná jednou za dva roky, je významnou událostí špičkové vědy ve spánkové medicíně, jejímž cílem je celosvětový pokrok v oblasti vědy a výzkumu. Doc. MUDr. Ondřej Ludka, Ph.D., vedoucí výzkumného týmu SMED, zde jako jeden ze dvou řečníků z České republiky představil svůj výzkum týkající se spánkové apnoe u pacientů po infarktu myokardu.

Druhý ročník Kurzu srdečního selhání v Brně

V letošním roce se již podruhé konal Kurz srdečního selhání na půdě I. interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně. K jeho organizaci byli přizváni zástupci pracoviště Interní kardiologické kliniky FN Brno Bohunice, Interní kardiologické kliniky FN UP Olomouc a Centra kardiiovaskulární a transplantační chirurgie v Brně.

Kurz byl zaměřený na mladé lékaře po kmeni z Vnitřního lékařství, kteří jsou před nebo po atestaci z kardiologie a mají zájem se profilovat na srdeční selhání.

Program zahrnoval jednak shrnující přednášky z novinek v oblasti srdečního selhání a dále praktické ukázky v rámci bloku „hands on“.

Dopolední blok přednášek zahájil doc. MUDr. Jan Krejčí, Ph.D. sdělením o srdečním selhání v těhotenství. Mimo odborného aspektu také zmínil vytvoření sítě specializovaných center péče o tyto pacientky, kdy naše klinika patří mezi základní centra a doc. Krejčí je hlavním koordinátorem celého programu.

Prof. MUDr. Lenka Špinarová, Ph.D., přednostka I. interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně a LF MU Brno, se zaměřila na problematiku biomarkerů u srdečního selhání. Srovnala data klasických působků jako jsou natriuretické peptidy s novými molekulami. Přednáška obsahovala i vlastní data z registru FAR-NHL (FARmacology and NeuroHumoral activation in heart failure).

Po této části programu následovaly praktické ukázky, tzv. „hands on.“ Lékaři se byli podívat na praktické provádění pravostranné srdeční katetrizace a srdeční biopsie za vedení MUDr. Petra Hudeho, Ph.D., kontrolu pacienta s implantova-

nou levostrannou srdeční podporou za vedení doc. MUDr. Heleny Bedáňové, Ph.D. a konečně se podívali na nové echokardiografické metody při vyšetřování funkce pravé komory před indikací pacienta k levostranné mechanické podpoře pod vedením MUDr. Evy Ozábalové, Ph.D.

Po přestávce následoval blok kolegů z FN Brno, kdy prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc., přednosta Interní kardiologické kliniky FN Brno a předseda České asociace srdečního selhání, se zabýval léčbou diabetiků se srdečním selháním. Rozebíral zejména ovlivnění inkretinového systému Inhibitory DPP4 a agonisty GLP1 a dále nadějnou skupinu inhibitorů SGL2 receptoru, která by zároveň mohla svým diuretickým účinkem pozitivně ovlivňovat srdeční selhání.

Doc. MUDr. Ondřej Ludka, Ph.D. se zaměřil na kardiopulmonální syndrom, který je u srdečního selhání opomíjený. Vysvětlil nové diagnostické postupy a nová skórovací schémata, která zahrnují i jaterní postižení.

Po přestávce na oběd navázali kolegové z Olomouce. První přednášku měl prof. MUDr. Miloš Táborský, CSc., MBA – přednosta I. IKK FN a LF Olomouc a předseda České kardiologické společnosti. Ve svém sdělení probral možnosti přístrojové léčby srdečního selhání a telemonitoringu. Vycházel rovněž z nových doporučení Evropské kardiologické společnosti pro léčbu srdečního selhání a arytmií. Nastínil také nové metody, které jsou teprve v oblasti ověřovány, jako jsou leadless přístroje, denervace sympati-ku a zejména modulace kardiální kontraktility.

MUDr. Marie Lazárová, ze stejného pracoviště, rozebrala praktické aspekty péče o pacienta se srdečním selháním a spolupráci interní kliniky s transplantačním centrem.

Poslední blok patřil Centru kardiiovaskulární a transplantační chirurgie. První přednášku přednesla doc. MUDr. Helena Bedáňová, Ph.D. o transplantacích srdce. Probrala nejenom indikace k tomuto nekonvenčnímu řešení, ale také potransplantační sledování a nežádoucí účinky imunosupresivní léčby, na které je třeba dávat pozor.

Blok a celý program zakončil ředitel CKTCH, doc. MUDr. Petr Němec, CSc., MBA a věnoval se podporám oběhu. Zmínil jak podpory krátkodobé – kontrapulzaci či ECMO, tak dlouhodobé a jejich využití v přemostovacím období k transplantaci srdce či využití jako trvalého řešení, tzv. destinační terapie. Zmínil se rovněž o programu umělého srdce, které je zatím ve fázi přípravy pro využití na klinice.

Celý program se setkal s nesmírným zájmem mladých lékařů, po každé přednášce následovala bohatá diskuze a dotazy z praxe. Všichni účastníci, ať již přednášející nebo posluchači hodnotili kurz jako velice přínosný, který přinesl i zajímavé interaktivní diskuze.

Všichni účastníci se shodli, že by založená tradice měla pokračovat i v dalších letech.

prof. MUDr. Lenka Špinarová, Ph.D.
Přednostka I. interní kardiologické kliniky

Prof. John Cleland přednášel na I. interní kardiologické klinice

Dne 11. 10. 2018 měl na I. IKAK přednášku na téma srdeční selhání významný britský kardiolog prof. J. F. Cleland, člen International Supervisory Advisory Board (FNUSA-ICRC ISAB).

Profesor Cleland vystudoval medicínu na Univerzitě v Glasgow ve Skotsku, kde promoval v roce 1977. Po dokončení postgraduálních studií a výzkumu byl jmenován do funkce odborného asistenta v oboru kardiologie a do funkce čestného konzultanta kardiologa v Nemocnici u Svaté Marie v Paddingtonu a v Hammersmithově ne-

mocnici v Londýně v období 1986–1994. V roce 1994 získal stipendium pro vědecké pracovníky od Britské kardiologické nadace na klinický výzkum v oblasti selhání srdce. V roce 1999 byl jmenován předsedou Kardiologické nadace na Univerzitě v Hulle.

Profesor Cleland kromě přednášky diskutoval s lékaři I. IKAK ve věci další mezinárodní spolupráce.

prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc.
Zástupce přednostky I. IKAK

Začínající spolupráce s britskými kardiology

V říjnu navštívili výzkumné centrum FNUSA-ICRC v rámci připravované spolupráce tři vynikající odborníci z Imperial College London.

Profesor John Cleland působí jako profesor kardiologie na Imperial College London a kardiolog v Royal Brompton Hospital. Patří k předním světovým odborníkům na srdeční selhání. V roce 1999 založil katedru kardiologie na univerzitě v Hull a působí také na univerzitě v Glasgow. Od roku 2014 je členem Dozorčí rady FNUSA-ICRC a Brno navštěvuje každoročně.

Dr. Shelley Rahman Haley působí jako vedoucí lékař v oddělení echokardiografie v Harefield Hospital, fakultní nemocnici Imperial College. Zaměřuje se na onemocnění a poruchy srdečních chlopní, transplantace srdce a chlopní a na srdeční problémy onkologických pacientů.

Dr. Fu Siong Ng působí jako výzkumník a přednášející v Národním ústavu pro srdce a plíce při Imperial College a jako kardiolog v několika nemocnicích v Londýně. Zaměřuje se na srdeční arytmie, fibrilace síní, tachykardie a srdeční selhání.

Návštěva Brna navázala na předešlá setkání zástupců FNUSA-ICRC a Imperial College, například na evropském kardiologickém kongresu v Mnichově na konci srpna a v Londýně. Tito tři odborníci byli první skupinou z Imperial College London, která navštívila FNUSA-ICRC, aby se seznámila s aktivitami kardiologických výzkumných týmů FNUSA-ICRC. Rýsuje se řada možností spolupráce, již koncem listopadu budou brněňští bioinženýři v Londýně a další návštěva z Imperial College je očekávána v Brně v prosinci.

Spolupráce mezi FNUSA-ICRC a Imperial College London se zaměří hlavně na výzkum léčby srdečních arytmií. „Je například domlouvána i spolupráce na komplexním edukačním projektu pro

evropské elektrofyziology,“ doplňuje MUDr. Zdeněk Stárek, vedoucí výzkumného týmu Srdeční elektrofyzologie (zkratka ICE) FNUSA-ICRC. Díky oboustranné spolupráci budou dále rozvíjeny také metody magnetické rezonance pro kardiologii, nové metody léčby akutních koronárních syndromů, nebo srdečního selhání.

Hosté z Velké Británie si prohlédli pracoviště kardiologických výzkumných týmů FNUSA-ICRC včetně laboratoře pro stereotaktickou magnetickou navigaci ve zvířecích modelech umístěné v prostorách Veterinární a farmaceutické univerzity, kde je umístěn unikátní přístroj od americké firmy Stereotaxis umožňující výzkum léčby srdeční arytmie na zvířecích modelech. Jedná se o jediný přístroj svého druhu pro experimenty na zvířecích modelech v Evropě, a byl pořízen v rámci budování výzkumného centra FNUSA-ICRC. Unikátní je přitom provázání s druhým přístrojem od téhož vý-

robce, pořízený také díky projektu FNUSA-ICRC a využívaný týmem ICE FNUSA-ICRC a oddělením Srdeční elektrofyzologie I. interní kardiologické kliniky FNUSA, vedené MUDr. Stárkem. Stroje umožňují ablaci jinak obtížně dosažitelných arytmií a výzkum inovativních léčebných přístupů a technologií. Možnost testovat nové metody a nástroje pro léčbu arytmie jak na animálních modelech, tak na lidských pacientech, na přístrojích jednoho výrobce nemůže nabídnout žádná jiná výzkumná instituce v Evropě.

Na závěr návštěvy Brna přijala britské hosty přednostka I. interní kardiologické kliniky FNUSA prof. Lenka Špinarová, záměr spolupracovat podpořila a následně uvedla v rámci série pravidelných seminářů IKAK přednášku profesora Clelanda o novínách v léčbě srdečního selhání. O návštěvě v IKAK a přednášce prof. Clelanda referuje předchozí článek prof. Vítovce.

Britští kardiologové s kolegy z I. interní kardiologické kliniky FNUSA

50 odstínů kvality iktové péče

Měříme a zlepšujeme kvalitu iktové péče v 50 zemích světa pomocí registru RES-Q, který vyvinulo FNUSA-ICRC

Přesto, že existují vědecky ověřené metody léčby cévních mozkových příhod, které mohou zachránit mnoho lidských životů, v řadě zemí světa nejsou dostupné. Dostupné nejsou ani mnohé diagnostické nebo rehabilitační metody.

Pod vedením doc. Mikulíka ve spolupráci s Evropskou iktovou organizací jsme v Cerebrovaskulárním týmu FNUSA-ICRC vyvinuli registr RES-Q, který měří kvalitu iktové péče a pomáhá ji zlepšit.

- 50 000 pacientů
- 500 nemocnic
- 50 zemí

V říjnu 2018 jsme po pouhých dvou letech od otevření registru RES-Q dosáhli významného milníku: **do registru bylo zařazeno již 50 000 pacientů, a to z 500 nemocnic z 50 zemí světa (Evropy, Asie, Afriky a jižní Ameriky).** Pade-

sátou zapojenou zemí se stalo Peru. Díky tomu to zájmu, který i nadále roste, se registr RES-Q stává významným globálním nástrojem pro měření a zlepšování kvality iktové péče. Velký podíl na rozšíření registru do celého světa má iniciativa ANGELS (angels-initiative.com), se kterou náš tým úzce spolupracuje.

„RES-Q přináší nové informace o úrovni iktové péče v zemích, které do registru přispívají. Každé zapojené nemocnici poskytujeme na základě jí vložených dat unikátní statistiky o kvalitě iktové péče, kterou poskytuje, včetně srovnání na národní i mezinárodní úrovni,“ vysvětluje mechanismus poskytování zpětné vazby Andreea-Madalina Grecu, hlavní architektka a programátorka registru.

„Společně s národními profesními společnostmi i s Evropskou iktovou organizací spolupracujeme na základě dat z RES-Q na strategiích, jak v jednotlivých zemích iktovou péči zlepšit,“ doplňuje Robert Mikulík, myšlenkový tvůrce registru RES-Q a vedoucí iktového programu FNUSA.

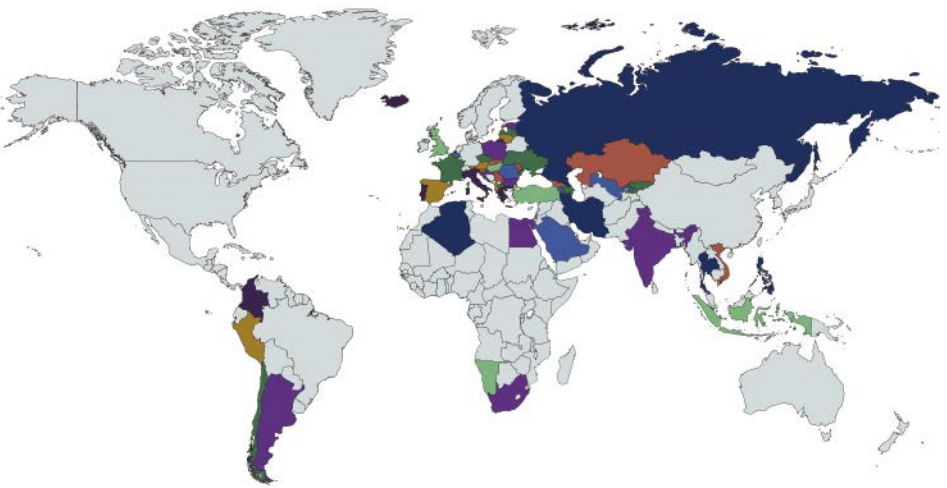
Díky plné podpoře Cerebrovaskulární sekce České neurologické společnosti se podařilo zapojit do registru všech 45 iktových center v České

republice, což nám umožnilo podat velmi přesný obraz o kvalitě naší iktové péče. ČR zaujímá první místa v mnohých kvalitativních parametrech a zejména v akutní péči o cévní mozkové příhody je vzorem pro ostatní země světa. „Vidíme také přesně, kde máme prostor pro zlepšení, což je například screening dysfagie a rehabilitační péče,“ dodává Robert Mikulík.

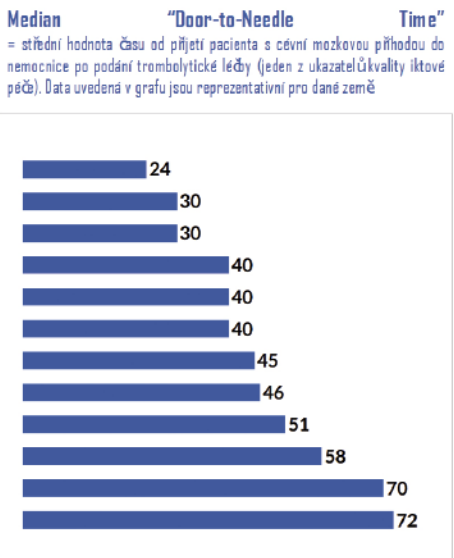
www.qualityregistry.eu

Ing. MgA. Veronika Svobodová
Výzkumný manažer
Cerebrovaskulární výzkumný program
FNUSA-ICRC

Země, které poskytují data o kvalitě iktové péče do registru RES-Q

Prezident Světové iktové organizace

představil v Brně vizi, jak celosvětově snížit výskyt cévních mozkových příhod na polovinu

Prof. Brainin, prezident Světové iktové organizace, se členy Cerebrovaskulárního výzkumného týmu

demii mrtvice,“ řekl v úvodu své přednášky prof. Brainin.

„Polypill“ jako strategická prevence mozkové mrtvice v budoucnu?

Prof. Brainin představil kampaň „Cut Stroke in Half“ aneb Snížíme výskyt mrtvice na polovinu a představil dva hlavní budoucí směry primární prevence cévních mozkových příhod.

Prvním je užívání tzv. polypill neboli multi-účinné pilulky, která v sobě snoubí vícero léků redukujících rizikové faktory vedoucí k cévní mozkové příhodě. Polypill počítá s účinkem na snížení tlaku, snížení cholesterolu a dalších faktorů. tzv. polypill je zcela novým konceptem, jehož zdravotní a ekonomický prospěch ještě nebyl prokázán.

Druhým směrem primární prevence je využití mobilních aplikací, jako je např. Stroke RiskometerTM, pomocí kterých si člověk sám upraví životní

styl tak, aby rizikovým faktorům předešel. Využívání mobilních aplikací pro management vlastního zdraví je dnes již známou metodou. Tento způsob péče o vlastní zdraví by si však zasloužil větší počet lidí i větší podporu ze strany praktických lékařů.

Spolupráce Světové iktové organizace a Cerebrovaskulárního výzkumného týmu ICRC

V rámci návštěvy se prof. Brainin zajímal o registr kvality iktové péče RES-Q, který vybudoval a provozuje Cerebrovaskulární výzkumný tým FNUSA-ICRC. Světová iktová organizace již více než rok registr RES-Q oficiálně podporuje. Nyní nás požádala o spolupráci na novém systému udělování ocenění pro nejlepší nemocnice v oblasti iktové péče a to formou doporučení v oblasti vyhodnocování dat o kvalitě péče.

Druhý den po návštěvě uveřejnil na svém twitterovém účtu následující příspěvek: „Včera jsem navštívil Iktovou jednotku a Cerebrovaskulární výzkumný tým v Brně, v České republice, který je veden Robertem Mikulíkem, zakladatelem a koordinátorem registru RES-Q. Celkové nastavení registru a sběr dat v mnoha zemích mě uchvátily.“

Ing. MgA. Veronika Svobodová
Výzkumný manažer
Cerebrovaskulární výzkumný program FNUSA-ICRC

Doktor Stokin

přednášel před dvoutisícovým publikem v Hong Kongu

Šéf centra (FNUSA-ICRC) doktor Gorazd B. Stokin měl v září na Hongkongské univerzitě přednášku na téma Axons, Transport, Alzheimer's Disease and Beyond.

Jeho výklad věnovaný nejruznějším oblastem souvisejícím s nejčastější neurodegenerativní chorobou si přišlo poslechnout na dva tisíce lidí.

Z klinického hlediska spočívá Alzheimerova choroba ve změnách chování a kognitivním po-

klesu, zatímco patologicky je charakterizována synaptickou a neuronální ztrátou. Doktor Stokin zasvětil svůj výzkum Alzheimerově chorobě a vítá každou příležitost předat své široké znalosti dál s cílem zvýšit povědomí o této rozšířené a závažné nemoci.

Mezinárodní den Alzheimerovy choroby: Duševní pohoda chrání určité oblasti mozku, potvrdila studie vědců FNUSA-ICRC

Každé tři sekundy někdo na světě nově onemocní demencí. V současnosti téměř 50 milionů lidí trpí Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence, v roce 2050 se počet nemocných může až ztrojnásobit. Právě neurodegenerativní onemocnění mozku se mohou stát hlavním problémem zdravotnictví a sociálních služeb.

Mezinárodní den Alzheimerovy choroby každoročně připadá na 21. září. Při onemocnění ubývají mozkové buňky a vyhasínají jejich funkce. Člověk proto zapomíná, nepoznává své známé, ztrácí kontrolu nad svými náladami i pocity, nezvládne se obléknout či najíst a postupně se stává závislým na péči okolí. Jelikož příčiny choroby nejsou zcela objasněny a stále je nevyléčitelná, hraje zásadní roli prevence a předcházení nemoci.

S novými zjištěními v oblasti neurodegenerativních onemocnění mozku přišli vědci z Mezinárodního centra klinického výzkumu Fakultní nemocnice u sv. Anny (FNUSA-ICRC). Výsledky studie o stárnutí mozku (Czech Brain Aging Study) prezentovali na nedávné světové konferenci Alzheimerovské asociace v Chicagu. Na základě získaných dat mimo jiné zjistili, že duševní pohoda člověka (spiritual well being – SWB), tedy jeho spojení se sebou samým, ostatními a přírodou (spojení označované jako horizontální spiritualita) či s něčím jej přesahujícím jako

MUDr. Kateřina Sheardová

bohem, vesmírem či universem (tedy vertikální spiritualita), má vliv na ochranu určitých oblastí mozku. „Při dlouhodobém sledování mozku pomocí magnetické rezonance se ukázalo, že lidé, kteří mají vysoké skóre SWB, jsou lépe chráněni proti atrofii ve frontálních oblastech mozku, obzvláště v částech, které souvisejí s emočním a sociálním chováním, s rozhodováním a sociální interakcí a empatií a se systémem hodnot“, zmínila lékařka a členka výzkumného týmu Kognitivní poruchy a demence FNUSA-ICRC, Kateřina Sheardová.

Horizontální spiritualita chrání oblast hipokampu. „To je část mozku související s ukládáním pamětí“

stopy a je jednou z prvních oblastí, které jsou postiženy při Alzheimerově nemoci“, doplnila neuroložka Sheardová. Vertikální spiritualita navíc chrání místa ve spánkovém laloku, který souvisí se svobodnou vůlí a uvědoměním si sebe sama – což jsou oblasti, které se aktivují například při meditaci. „Zveřejněné výsledky výzkumu našich vědců přispějí k poznání příčin vzniku této dosud nevyléčitelné choroby“, říká Martin Pavlík, ředitel FN u sv. Anny.

Alzheimerova choroba představuje výzvu nejenom pro vědce, ale rovněž pro systém zdravotnictví a sociální služby. Projevuje se především u osob starších 80 let a délka dožití člověka kontinuálně roste. Podle odhadů se do roku 2060 téměř zdvojnásobí počet seniorů v porovnání s osobami v produktivním věku. S větším počtem seniorů vzroste i počet pacientů trpících chorobami typickými pro stáří, mezi které lze Alzheimerovu chorobu zařadit.

FNUSA-ICRC se dlouhodobě věnuje nemocem souvisejícím se stárnutím a letos na jejich výzkum centrum získalo unikátní grant ENOCH v hodnotě téměř 700 milionů korun. „Výzkum přispěje k lepšímu porozumění, jak a proč určitá onemocnění a poruchy vznikají, jak bychom je mohli odhalit dříve, než se projeví na zdraví člověka, jak bychom je mohli zastavit nebo aspoň zpomalit“, nastínil šéf FNUSA-ICRC a neurolog Gorazd B. Stokin.

Docent Ondřej Ludka se podílel na sjezdu spánkové medicíny, kde rovněž převzal ocenění za nejlepší publikaci

Doc. MUDr. Ondřej Ludka, Ph.D., vedoucí týmu Spánkové medicíny, byl hlavním místním organizátorem jubilejního XX. Českého a XV. Česko-Slovenského sjezdu spánkové medicíny, který se konal na začátku října v Mikulově pod záštitou děkana Lékařské fakulty MU, profesora Martina Bareše.

Docent Ludka na sjezdu vystoupil s přednáškou s názvem Chronobiologie a kardiovaskulární onemocnění. Také předsedal celé řadě sekcí a převzal ocenění za nejlepší publikaci České společnosti pro výzkum spánku a spánkovou me-

dicínu za publikaci Ludka O et al. Differential likelihood of NSTEMI vs STEMI in patients with sleep apnea, která byla publikována v časopisu International Journal of Cardiology s impakt faktorem 6,189 (Q1). FNUSA-ICRC, respektive Spánková medicína, zde měla i svůj stánek a taktéž proběhlo jednání u kulatého stolu se zástupci aplikační sféry a odborné veřejnosti pod záštitou Oddělení transferu technologií a za podpory projektu Evropského fondu pro regionální rozvoj.

doc. Ludka s členy týmu SMED a zástupci aplikační sféry

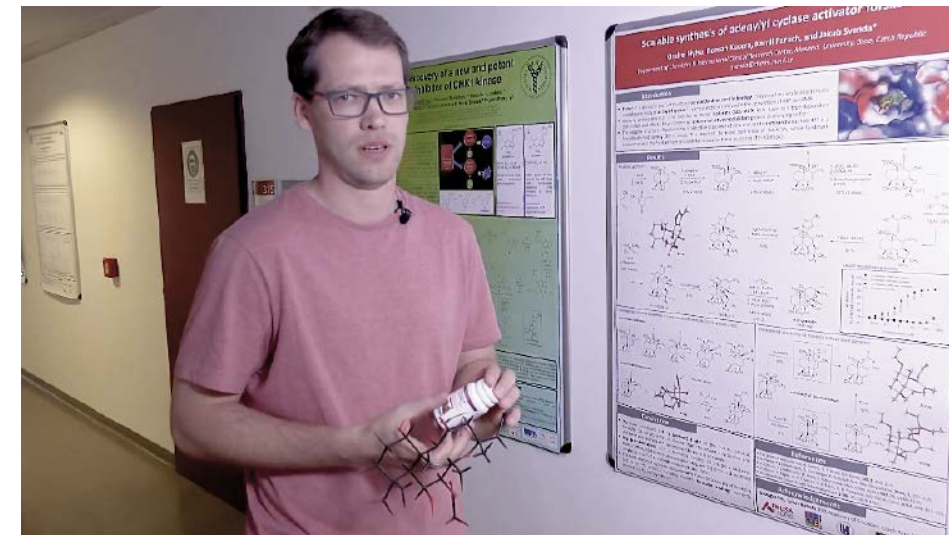

Jakub Švenda získal ocenění za nejlepší výzkum

Doktor Jakub Švenda z výzkumného týmu Medicinální chemie, vedeného docentem Kamilem Paruchem, obdržel na konci září Cenu předsedkyně Grantové agentury České republiky 2018 za nejlepší projekt základního výzkumu.

Doktor Švenda se zasadil o přípravu složité přírodní látky forskolinu a jeho syntetických analogů, což v budoucnu najde široké uplatnění v medicíně. Grantová agentura ČR cenu uděluje již od roku 2003 a doposud bylo rozdáno 64 ocenění. Pět letos oceněných projektů bylo vybráno z celkem 782 projektů ukončených v minulém roce.

Zdroj foto: Česká televize

Článek týmu Proteinové inženýrství zveřejnil ACS Catalysis

Článek týmu bioinformatiků a experimentálních biologů z výzkumné skupiny Loschmidtových laboratoří a týmu Proteinové inženýrství FNUSA-ICRC vedeného profesorem Jiřím Damborským zveřejnil prestižní vědecký časopis americké chemické společnosti ACS Catalysis. Závěry článku Evolutionary Analysis As a Powerful Complement to Energy Calculations for Protein Stabilization naznačují, že energetické výpočty by měly být doplněny fylogenetickou analýzou při snaze o stabilizaci bílkovin.

Pavel Krejčí se podílel na článku zveřejněném v časopise Science Translational Medicine

Doktor Pavel Krejčí, vedoucí výzkumného týmu Buněčná signalizace FNUSA-ICRC, se podílel na článku s názvem The PTH/PTHrP-SIK3 pathway affects skeletogenesis through altered mTOR signaling, který zveřejnil v polovině září časopis Science Translational Medicine s impakt faktorem 17,5.

Spolupráce FNUSA-ICRC s americkou Mayo Clinic se opět rozšiřuje

Výzkumná spolupráce mezi Mezinárodním centrem klinického výzkumu Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně (FNUSA-ICRC) a prestižní americkou výzkumnou nemocnicí Mayo Clinic se rozšiřuje o další dvě oblasti.

Tým Spánkové medicíny FNUSA-ICRC navázal spolupráci s lékařem Lyle J. Olsonem z Kliniky kardiovaskulárních chorob Mayo Clinic. Spolupráce se zaměřuje na vliv poruch dýchání na vznik pooperačních komplikací, a to zvláště během operací hrudníku. „Jeden směr našeho společného výzkumu je upřesnění míry rizika pooperačních komplikací po operaci hrudníku u pacientů s různými formami poruch dýchání,“ vysvětlil lékař Ivan Čundrle, člen výzkumného týmu Spánkové medicíny FNUSA-ICRC. „Druhá oblast je studie, zda mají různé druhy anestézie vliv na četnost zástavy dýchání u pacientů s obstrukční spánkovou apnoe.“

Výzkumný tým Biostatistika FNUSA-ICRC začal spolupracovat s doktorem Jayem Mandre-

karem, který na Mayo Clinic působí jako hlavní statistik oddělení neurologie a divizi infekčních nemocí a klinické mikrobiologie. „Cílem společného projektu je korekce Coxova modelu proporcionálních rizik, což je nejpoužívanější model pro statistickou analýzu klinických a biologických dat. Zaměříme se na přesnost při testování významnosti proměnných, odhady funkce rizika a přežití v modelu s opakovanými pozorováními,“ přiblížila vedoucí výzkumného týmu Biostatistiky FNUSA-ICRC Silvie Bělašková.

Společné výzkumy obou institucí se dlouhodobě zaměřují na léčbu a prevenci jak onemocnění srdce a oběhového aparátu, tak na neurologická onemocnění. „Rozšiřování spolupráce je důkazem, že naše dosavadní výzkumná kooperace funguje a má smysl, což rovněž dosvědčují její výsledky,“ sdělil šéf FNUSA-ICRC Gorazd B. Stokin. Ty čítají mimo jiné téměř 200 společných vědeckých článků a získání několika amerických i mezinárodních cen pro mladé české výzkum-

níky. Blíží se také udělení amerického patentu na metodu a zařízení pro léčbu srdeční arytmie výzkumnému týmu pěti vědců z Mayo Clinic a pěti vědců z Brna.

Projekt ENOCH neučí nesmrtelnosti, ale přispěje, aby čas strávený ve zdravém a kvalitním životě byl co nejdelší

Ředitel Ústavu molekulární a translační medicíny Univerzity Palackého v Olomouci Marián Hajdúch se podílel na úspěšné žádosti o sedmisetmilionový grant, který získal projekt ENOCH. FNUSA-ICRC bude společně s Ústavem molekulární a translační medicíny a dalšími třemi institucemi zkoumat nemoci, které člověku znemožňují zdravě zestárnout. Docent Hajdúch se zúčastnil zahajovacího setkání projektu a očekává skvělé výsledky.

Jaká je nálada na prvním setkání všech projektových partnerů?

Atmosféra je velmi dobrá. Projekt se nám podařilo pěkně rozběhnout a věříme, že bude trvat stejně dlouho jako výzkum stárnutí – to znamená navždy.

Čím je projekt v České republice výjimečný?

Je unikátní především počtem a typem propojených institucí. Podařilo se nám dát dohromady významné hráče na vědeckém poli, kteří se zabývají výzkumem stárnutí a nemocemi, které stárnutí provázejí. Účastní se instituce z Moravy či kole-

gové z Prahy, mezi nimi je rovněž velké množství cizinců a mezinárodních pracovníků.

Je spolupráce ve výzkumu zásadní pro budoucnost medicíny?

Ve vědě je spolupráce nezbytným předpokladem. Všichni vycházíme z práce někoho před námi a na nás zase někdo naváže. Mezinárodní propojení je obrovské a regionální propojení má svůj význam.

Co se skrývá pod pojmem výzkum zdravého stárnutí?

Kdybyste šli do důchodu v Norsku nebo některých severských zemích, víte, že vaše pravděpodobnost dožití je zhruba stejná jako v České republice. Ale v ČR až o deset let dřív, než se dočkáme své smrti, onemocníme nějakou vážnou nemocí. Mnohem déle jsou naši obyvatelé vystaveni chronické nemoci, která je nutí navštěvovat lékaře, snižuje kvalitu života a generuje velké náklady ve zdravotním systému. Je skutečně důležité se zaměřit na výzkum zdravého stárnutí. Stárnutí je nezbytná věc, na konci stárnutí je vždy smrt –

naš projekt neučí nikoho nesmrtelnosti. Nicméně můžeme přispět, aby délka času ve zdravém a kvalitním životě byla pokud možno co největší.

Ulehčí projekt výdajům na zdravotnictví a sociální služby?

Já myslím, že výdaje ve zdravotnictví nebudou nikdy v budoucnosti klesat, ať už vznikne jakýkoliv výzkum. Ale myslím, že je možné náklady racionálně vynakládat tak, aby benefit z nich byl co největší. Tyto projekty typu ENOCH tomu napomáhají.

Jak se projekt zatím vyvíjí?

Průběh je doposud bez problémů. Problémy v budoucnu určitě přijdou, ale očekávám, že veškeré překážky překonáme a dosáhneme skvělých výsledků.

Bc. Eva Nagyová
PR FNUSA-ICRC

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Mise FNUSA-ICRC do Tokia

za účelem navázání nové spolupráce proběhla úspěšně

V průběhu září navštívila delegace FNUSA-ICRC Japonsko a během svého pobytu v zemi vycházejícího slunce se podílela na celé řadě různorodých událostí.

Vědci z Centra translační medicíny (CTM) FNUSA-ICRC prezentovali své výzkumy na světovém kongresu TERMIS 2018 v Kjótu. Konference je významnou událostí pro šíření špičkového výzkumu v oblasti tkáňového inženýrství a regenerativní medicíny. Ana Rubina Perestrelo úspěšně představila svůj výzkum kombinovaného přístupu k prozkoumání přetvoření nanostruktur ECM při srdečním selhání, zatímco Jorge Oliver De La Cruz přednesl řeč o svých nedávných objevch ohledně vlivu mechanických podnětů pocházejících z ECM ve funkci buňky. Fabiana Martino prezentovala výzkumný poster na nový mechanosenzor působící během srdečních onemocnění. Vedoucí CTM Giancarlo Forte byl jednak pozvaným hlavním řečníkem s přednáškou o kardiální mechanobiologii a jednak také zorganizoval a předsedal sympoziu v rámci konference s názvem „Mechanobiology and Force Sensing in Regenerative Medicine“.

CTM rovněž uspořádalo společný seminář s tokijským TWIns institutem zaměřeným na inženýrství lidských srdečních tkání. TWIns spojuje dvě tradiční a velmi progresivní japonské univerzity (Tokijskou ženskou lékařskou univerzitu a Waseda univerzitu), což představuje velký potenciál pro spolupráci s FNUSA-ICRC. Při této příležitosti se delegace FNUSA-ICRC také zúčastnila prohlídky laboratoří TWIns institutu s cílem identifikovat další oblasti spolupráce rámcově stanovené v roce 2017 memorandem o porozumění.

Delegace FNUSA-ICRC se následně setkala se zástupci ambasády ČR v Tokiu. Česká diplomatická a konzulární služba je velice aktivní v propagaci FNUSA-ICRC v zahraničí, což velice přispívá k internacionalizaci našeho centra. Aktivitu zprostředkované velvyslanectvím v Tokiu jsou toho důkazem. FNUSA-ICRC tak získala příležitost navázat kontakt s Tokijskou metropolitní geriatrickou nemocnicí a Institutem gerontologie a také prodiskutovat specifický výzkumný a finanční rámec pro potenciální česko-japonskou spolupráci v Odboru vědy a technologie na Zastoupení Evropské unie v Japonsku.

Zahájení programu TAVI

Oddělení invazivní a intervenční kardiologie při I. IKAK zahájilo 17. října 2018 provedením prvních katetrizačních implantací arteficiálních chlopní do aortální pozice dne 17. října 2018 pravidelný program transkatetrových implantací umělých chlopní (TAVI).

Jednalo se o pacienty, u kterých by klasická operační metoda byla velmi riziková. Výkon byl proveden v celkové anestezii, možná je ale také jen analgosedace. Přístupovým místem byla u obou pacientů pravá společná femorální tepna, která by měla mít průměr alespoň 7 mm. Po zajištění přístupového místa punkční technikou a po zavedení vstupního zaváděče se následně vodičem překlene stenotická aortální chlopně. Po tomto vodiči zavedeným až do levé komory srdeční se zavádí nejdříve balonový dilatační katetr. Tímto katetrem se nejdříve zúžená chlopně rozruší a poté se do místa rozrušené nativní chlopně im-

plantuje na zaváděcím systému (katetru) arteficiální chlopně ve svinutém stavu. Po zavedení se v řádu vteřin na správném místě rozvine a stává se funkční a efektivně nahrazuje původní zúženou chlopně, která zůstává ve své pozici, ale je roztažena rámovou konstrukcí nové chlopně do stran.

Rám chlopně je vyroben z nitinolu, jednotlivé lístky chlopně, upevněné k rámu ručně naloženými 750 stehy, pak z čištěného prasečího nebo hovězího perikardu. Geniální myšlenka francouzských kardiologů, jejich cílevědomá snaha uvést nápad do praxe spojená s moderní technologií a jejím rychlým vývojem, dnes umožňuje dát šanci k výraznému zlepšení zdravotního stavu i u velmi rizikových pacientů s postižením aortální chlopně. Díky efektivnosti a bezpečnosti metody se dále dá s největší pravděpodobností i do budoucna předpokládat rozšíření její indikace i směrem k méně rizikovým pacientům.

Můžeme s potěšením konstatovat, že našim prvním pacientům, u kterých byla tato procedura provedena, se daří velmi dobře.

Děkujeme kolegům z Anesteziologicko-resuscitační kliniky, kolegům z II. chirurgické kliniky a kolegům z CKTCH Brno za spolupráci a nezastupitelnou pomoc.

MUDr. Jan Sitar
I. interní kardiologická klinika

Mezinárodní hodnocení FNUSA-ICRC: vysoká kvalita výzkumu, bohatá mezinárodní spolupráce a transparentnost centra

V druhém říjnovém týdnu se v prostorách Mezinárodního centra klinického výzkumu Fakultní nemocnice u sv. Anny Brně (FNUSA-ICRC) konalo již páté společné setkání jeho Dozorčí rady a Mezinárodního vědeckého poradního sboru, jehož cílem bylo zhodnotit aktivity vědeckých a administrativních týmů FNUSA-ICRC.

Pravidelný hodnotící panel je svým formátem v České republice unikátní. Členové obou rad reprezentují vysoký mezinárodní standard medicínského výzkumu a jejich názory a doporučení jsou velice cenné a napomáhají rozvoji centra. Mezinárodní hodnotitelé letos ocenili vysokou úroveň akce jak po stránce obsahové, tak organizační a shodovali se, že kvalita výzkumu ve FNUSA-ICRC neustále roste a centrum se posouvá vpřed.

Mnoho z účastníků jednání letošní pokrok centra hodnotilo jako doposud nejvýraznější. Oceňovali například:

- vysokou a nadále rostoucí kvalitu výzkumu a jeho rozsáhlé portfolio, vysokou úroveň a široký záběr našich výzkumných týmů v základním i klinickém výzkumu,
- vznikající projekty s obrovským potenciálem pomáhat pacientům, jako například registr kvality iktové péče RES-Q vznikající pod vedením docenta Roberta Mikulíka, vedoucím Cerebrovaskulárního výzkumného týmu,
- viditelné zlepšení regionální spolupráce s dalšími výzkumnými centry, jako je například CEITEC,

- nárůst mezinárodních výzkumných spoluprací výzkumných týmů, zvýšení mezinárodního profilu a počtu kvalitních publikací s vysokým impakt faktorem,
- výbornou organizaci, schopné vedení a představitelů centra, kterým se daří převádět vizi do klinické praxe.

Společné setkání obou rad hodnotitelé označují za vysoce přínosné, jelikož prokazuje transparentnost centra a přináší výzkumným týmům zpětnou vazbu zvenčí.

Zástupci Dozorčí rady a Mezinárodního vědeckého poradního sboru FNUSA-ICRC

Účastníci Mezinárodního hodnocení během rozhovorů

Šéf centra FNUSA-ICRC Gorazd B. Stokín při prezentaci

Evropský antibiotický den 2018 (EAAD)

Evropský antibiotický den je celoevropská kampaň za omezení užívání antibiotik v situacích, kdy to není nezbytné. Cílem je podpořit otevřenou spolupráci pacienta s lékařem. EAAD připadá každoročně na 18. listopadu a jeho příprava je již od roku 2008 koordinována Evropským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí.

Státní zdravotní ústav připravil ve spolupráci s Evropským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí řadu informačních materiálů pro pacienty a lékaře předepisující antibiotika s cílem umístit je v ordinacích praktických lékařů, čekárnách nemocnic a v lékárnách, a zvýšit tak povědomí

pacientů o nebezpečí nadužívání antibiotik. Přehnané a nevhodné používání antibiotik mimo jiné urychluje vznik a šíření rezistentních bakterií. Ty se pak mohou šířit a způsobit infekce u jiných osob, které antibiotika nikdy neužívali. Uváživé používání antibiotik může vývoj rezistentních bakterií zpomalit či dokonce zastavit.

Na problematiku antibiotické rezistence upozorňuje i Světová zdravotnická organizace kampaní „Světový antibiotický týden“. Letošní kampaň pro Evropský region se zaměřuje na přístup „Jedno zdraví“, tzn. připomíná neoddelitelnost spojení lidského zdraví a zdraví zvířat. Podpora odpovědného a obezřetného používání antibiotik probíhá napříč různými sektory a profesemi pra-

cujícími společně, od veterinářů po zemědělce. Do kampaně se každoročně zapojuje také Česká republika, kde hlavním iniciátorem kampaně je Státní zdravotní ústav, který úzce spolupracuje s Evropským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí a Světovou zdravotnickou organizací mimo jiné propagací informačních materiálů pro pacienty, lékaře a jiné zdravotnické pracovníky.

MUDr. Renata Tejkalová
Antibiotické středisko Mikrobiologického ústavu

Mám rakovinu prostaty, co dál?

Urologické oddělení Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně (FNUSA) se rozhodlo ve spolupráci se sdružením pacientů PRO-STAK, o.p.s., uspořádat setkání pacientů a lékařů s názvem „Mám rakovinu prostaty, co dál?“. Seminář se uskutečnil ve čtvrtek, 8. 11. 2018 ve FNUSA. Kapacita semináře byla velmi rychle vyčerpána – bylo přihlášeno přes 120 zájemců, a to z řad pacientů, jejich příbuzných či zdravotnických pracovníků.

Karcinom prostaty je jedním z nejčastějších nádorových onemocnění u mužů. Celosvětově onemocní jeden z pěti. V České republice, podle statistických informací žije odhadem více než 63 000 mužů se zhoubným nádorem prostaty, a prognózy ukazují, že jejich počet do roku 2020 stoupne na 80 000.

„Na semináři se pacienti dozvěděli více nejen o samotné nemoci, ale i o tom, jak s nemocí žít

a co vše je v našich možnostech pro úspěšné zvládnutí léčby,“ přiblížil význam setkání primář Urologického oddělení FNUSA, Petr Filipenský. Nádorové onemocnění prostaty se netýká jen starších mužů. V posledních letech vzrůstá počet nemocných mladších věkových kategorií. Doporučení jednotlivých odborných společností pro případné preventivní vyšetření k záchytu karcinomu prostaty se liší. Americká urologická společnost radí mužům začít s vyšetřením v rámci prevence v závislosti na věku, předpokládané délce života a rodinné zátěži. U mužů s průměrným rizikem karcinomu prostaty a předpokládanou délkou života více jak 10 let doporučuje prevenci od 50 let. Od 45 let věku v případě vysokého rizika karcinomu prostaty, tj. u mužů, kde v tzv. první generaci (otec, bratr nebo syn) byl nádor prostaty ve věku mladším 65 let. Věk 40 let pro prevenci je hranicí pro muže s ještě

vyšším rizikem. Tím je myšleno, kde u více než jednoho v tzv. první generaci byl zhoubný nádor prostaty ve věku mladším 65 let.

Preventivní programy a pravidelné preventivní prohlídky mají v urologii a onkologii svoje nezastupitelné místo. Jen nádorové onemocnění zjištěné v časném stadiu je vyléčitelné buďto úplně nebo kombinací léčebných postupů, je možné dosáhnout dlouhodobého přežití. Čím více bude veřejnost informována o riziku vzniku, možnosti vyšetření a léčbě nejen nádoru prostaty, ale u všech forem rakoviny, tím méně nemocných s pokročilou formou onemocnění bude léčeno na onkologických pracovištích. „Velmi nás překvapil obrovský zájem o náš seminář, a to nejen ze strany pacientů, ale také jejich rodinných příslušníků, především mužů, u kterých je prevence s ohledem na rodinné zatížení nesmírně důležitá,“ sdělil Martin Pavlík, ředitel svatoanenské nemocnice.

Léčba metastatické choroby závisí na tom, zda se nemoc nachází v hormonálně senzitivní nebo kastracně rezistentní fázi. „Nejčastějším místem metastázování jsou kosti a uzliny, v menším procentu játra a plíce,“ sdělila Jana Katolická, primářka Onkologicko-chirurgického oddělení FNUSA, která rovněž v rámci semináře přednesla svoji přednášku, a to na téma: „Nové možnosti terapeutického ovlivnění pokročilého karcinomu prostaty“.

Seminář završila přednáška olomouckého vědce Vládky Šimánky. Je biochemikem a profesorem Univerzity Palackého, který se snaží pomoci mužům s rakovinou prostaty, protože sám toto onemocnění prodělal. Je autorem sedmi patentů a mezinárodně respektovaným odborníkem v oblasti komplexního výzkumu přírodních látek, který znamená úspěch například s výzkumem ostropestřce mariánského.

(pv)

Odvykání kouření ve FNUSA

Většina kuřáků uvádí, že si přejí přestat kouřit, nicméně snaží se o to sami – což je nejméně účinný způsob. Lidé, kteří při odvykání kouření adekvátně využijí současné možnosti léčby závislosti na tabáku, mají více než 4x vyšší pravděpodobnost, že budou v odvykání úspěšní.

Předpokladem úspěšné léčby je rozhodnutí kuřáka přestat. Ve FNUSA nabízí pomoc kuřákům při odvykání kouření dvě pracoviště:

Konzultační středisko v Nemocniční lékárně FNUSA

(budova S, přízemí, vchod do areálu nemocnice z Hybešovy ulice).

- V lékárně působí farmaceuti vyškolení v poradenství při odvykání kouření pod vedením PharmDr. Marka Lžičáře.

- K bezplatné individuální konzultaci je možno se objednat v pracovní dny od 9 do 15 hodin:
 - osobně v lékárně
 - telefonicky (543 182 164)

Centrum pro závislé na tabáku na pracovišti Kardiovize Brno 2030

(budova C1, 3. NP, vchod do areálu nemocnice z Hybešovy ulice)

- Centrum poskytuje bezplatné poradenství a individualizovanou léčbu závislosti na tabáku.
- V centru působí lékařky vyškolené Společností pro léčbu závislosti na tabáku, MUDr. Šárka Kunzová a MUDr. Mária Skladaná.
- K individuální konzultaci je možno se objednat v pracovní dny od 9 do 15 hodin:
 - telefonicky (543 185 594, 543 185 591).

Použití náhradní léčby nikotinem či dalších farmak zmírňujících fyzické abstinenci příznaky znásobuje úspěšnost léčby.

Řada zdravotních pojišťoven poskytuje významný finanční příspěvek na farmakologickou léčbu závislosti na tabáku.

PROČ NEKOUŘÍM?

UČÍ SE TO čím dál mladší generace – **DĚTI**

jsem **ZDRAVĚJŠÍ**

NECHCI PODPOROVAT tabákový průmysl

kvůli **SPORTU** mám LEPŠÍ VÝKON

NECHCI být **ZÁVISLÁK**, NECHCI mít **ABSTÁK** po cigaretě

KVŮLI **PENĚZŮM** neutráčím za cigarety

nechci **SMRDĚT**

někdo blízký **ONEMOCNĚL** kvůli KOUŘENÍ

kvůli **VZHLEDU**, nechci mít ŠPATNÉ ZUBY A PLEŤ, ŽLUTÉ PRSTY

nechci kouřením **ZABÍJET ČAS**, zabere to dohromady DOST ČASU

nechci být **NERVÓZNÍ**, když NEMÁM CIGARETU

MÁM svůj **ROZUM**, NENECHÁM SE OVLIVNIT těmi, co kouří

KVŮLI **PŘÍTELKYNĚ / PŘÍTELĚ**, nechce chodit s popelníkem

Tento zdravotně výchovný materiál byl vydán za finanční podpory dotačního programu MZ „Národní program zdraví – Projekty podpory zdraví“ pro rok 2016, projekt číslo 10 660, 10 důvodů proč nekouřím.

Práce sestry na onkologické dispenzární ambulanci FNUSA-ICRC

Onkologická dispenzární ambulance (OCHO) je novým pracovištěm, které vzniklo z potřeby tranzice a dlouhodobé dispenzarizace mladých dospělých (dříve dětských) pacientů ve Fakultní nemocnici Brno – Dětské nemocnici. Ambulance je nejen klinickým pracovištěm, ale podílí se i na výzkumných aktivitách FNUSA-ICRC a sdílí prostory s dalšími vědecko-výzkumnými týmy (Kardiovize, BME, CPU) v budově C1, ve 3. patře.

Onkologická dispenzární ambulance se specializuje na péči o pacienty, kteří se v dětství léčili s onkologickým onemocněním, a u kterých se vlivem této léčby projevuje celá řada pozdních následků. Na rozvoj pozdní toxicity má vliv především věk dítěte v čase diagnózy, typ a lokalizace primárního nádoru, typ léčby – radioterapie, chemoterapie, biologické léčby, imunoterapie, dále komorbidita a genetická predispozice.

Pozdní následky se u vyléčených dětských pacientů projevují jak ve fyzické a psychické rovině, tak i v sociální oblasti, čímž nepříznivě ovlivňují celou osobnost člověka. Jako stěžejní jsou to růstové a vývojové poruchy úzce spjaté s rozvojem intelektu, orgánová toxicita – srdce, plic, ledvin, GIT orgánů. Častý je výskyt endokrinních a neurologických onemocnění, poruch sluchu, smyslových vad. Dalším stresovým faktorem pro naše mladé pacienty jsou otázky spjaté s negativním účinkem léčby na reprodukci, fertilitu a zdravé potomstvo a v neposlední řadě je nutno zmínit 10–20x větší riziko vzniku sekundární malignity, které se vyskytuje u 3–12 % dětských „survivors“ do 20 let od primárního tumoru.

Z tohoto stručného výčtu pozdních následků onkologického onemocnění v dětském věku je zřejmé, že tyto pacienti potřebují **multidisciplinární přístup** a dlouhodobou dispenzarizaci, jejímž cílem je:

- udržet optimální kvalitu života pacienta, snížit morbiditu a mortalitu, zachytit včas orgánovou toxicitu v preklinickém stadiu,
- časná diagnostika sekundárních malignit v lokalizovaném stadiu,
- snížit počet pacientů odkázaných na sociální podporu státu.

Hlavním problémem je KDO a KDE bude tyto pacienty sledovat?

Kritickým obdobím je právě přechod z péče dětské do dospělé medicíny, kdy se většina pacientů „ztratí“ a je odkázána na péči praktických lékařů, kteří nedisponují dostatečnými znalostmi nebo zkušenostmi s pozdními následky. Je nut-

né zohlednit i rozdíly mezi typy péče, kdy dětská medicína je ochranná, organizující, počítá se spoluprací a rozhodováním rodičů, zatímco adultní medicína počítá s iniciativou, spoluprací a zodpovědností pacienta za vlastní zdraví, k čemuž je potřeba mladé dospělé pacienty edukovat.

Na základě těchto skutečností přišel tým dětských onkologů pod záštitou prof. MUDr. Štěrby, Ph.D. s myšlenkou vybudování dispenzární ambulance, která by tuto péči zajišťovala. V současnosti tým tvoří tři lékaři – prof. MUDr. Hrstková, CSc., MUDr. Bajčiová, CSc., MUDr. Kepák, všeobecná sestra ve výzkumu Mgr. Marta Holíková a nově nutriční specialista Mgr. Lucie Štrublová. Lucie je nejen odborník přes výživu, ale díky své osobní zkušenosti s dlouhodobou onkologickou léčbou, která jí ukradla kus dětství, je našim pacientům i výborným psychologem. Zároveň je předsedkyní spolku **Společně k úsměvu** (www.spolecne-k-usmevu.cz), který tvoří převážně mladí vyléčení lidé, snažící se různými projekty, besedami, workshopy pomáhat jak těm aktuálně léčeným, tak i těm, kteří se vrací zpět do běžného života.

Jak již bylo zmíněno, naši pacienti vyžadují multidisciplinární přístup, který se nedá realizovat bez spolupráce dalších pracovišť FNUSA, proto moc děkujeme především kolegům a kolegyním z oddělení UZ diagnostiky, Kliniky tělovýchovného lékařství a rehabilitace, ambulance foniatrie a klinické audiologie KOCHK a neurochirurgické ambulance, kteří s námi úzce a ochotně spolupracují.

Nemůžeme sice **„CANCEL CANCER“**, ale pomoci může každý...

Mgr. Marta Holíková
Všeobecná sestra ve výzkumu

9. Svatoanenský laboratorní den Celostátní pracovní konference

Dne 15. listopadu 2018 uspořádalo Oddělení klinické hematologie FNUSA (dále OKH) již podeváté celostátní odbornou konferenci pro laboratorní obory.

Konferenci zahájila přivítáním přítomných MUDr. Marta Zvarová, primářka OKH.

První příspěvek přednesla MUDr. Ladislava Pražáková (OKH), ten byl zaměřen na hematologické problémy v těhotenství. Péče o těhotné ženy a jejich pravidelné sledování jsou příkladem interdisciplinární spolupráce klinických oborů včetně hematologie.

Nejčastější problémy těhotných jsou těhotenské anémie, těhotenstvím vzniklé imunní cytopenie, nejčastěji trombocytopenie, krvácení z důvodů již dříve zjištěné poruchy krevního srážení. Častým důvodem návštěvy těhotných na OKH je rovněž prevence trombembolické nemoci u vrozených či získaných trombofilií.

Po tomto sdělení následovala přednáška Jitky Cetlové (OKH) o práci sester v hematologické ambulanci s gravidními pacientkami.

Třetí přednášku přednesla MUDr. Silvia Rajecká (OKH) o vzácném klonálním nemaligním onemocnění pluripotentní hemopoetické kmenové buňky, paroxysmální noční hemoglobinurii. Může vzniknout de novo nebo na podkladě jiného hematologického onemocnění (např. aplastická anémie, myelodysplastický syndrom, primární myelofibróza). Podkladem pro vznik nemoci je získaná mutace tzv. PIG-A genu (gen pro fosfatidylinositolglykan třídy A), který kóduje syntézu proteinu nezbytného pro iniciální fázi syntézy GPI-kotvy (GPI – glykosyl-fosfatidylinositol), čímž dochází k částečnému nebo kompletnímu deficitu povrchových antigenů tlumících aktivaci komplementu. Klinicky nejvýznamnější jsou antigeny CD59 a CD55. V současné době je jedinou kurativní možností léčby alogenní transplantace kostní dřeně, určená pro pacienty v dobré fyzické kondici vzhledem k náročnosti léčby. Pro pacienty s klinicky významnými projevy je k dispozici antikomplementární léčba využívající humánní monoklonální protilátku – eculizumab

(Soliris), která vazbou na C5 brání aktivaci na C5a, který je nutný pro formování membrány atakujícího komplexu. Součástí je léčba podpůrná, zahrnující substituci folátů a železa, kortikoidy většinou v léčbě PNH selhávají.

Dopolední blok přednášek byl ukončen informací Ing. Pavla Mokrejše, Ph.D. o vyšetřovacích metodách při diagnostice mnohočetného myelomu pomocí diagnostických souprav Freelite.

Odpolední blok byl věnován laboratorní diagnostice, kde RNDr. Magda Popelová, Ph.D. (OKH) popsala možnosti laboratorního stanovení heparinem indukované trombocytopenie (HIT). Heparinem indukovaná trombocytopenie je klinicko-patologický syndrom, který je diagnostikován u pacientů imunizovaných podáním jak nefrakcionovaných (UFH), tak nízkomolekulárních (LMWH) heparinů a je pro něj typický vývoj protilátek proti komplexům destičkového faktoru 4/heparinu a IgG protilátek aktivujících destičky.

Ve sdělení byly shrnuty dostupné možnosti stanovení HIT – testy funkční, imunoeseje a testy

pro konfirmaci. Součástí sdělení byla kazuistika pacienta se záchytem HIT na OKH.

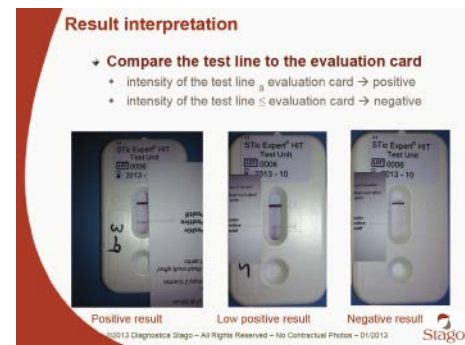
Předposlední přednáška autorky Bc. Jitky Kučerové a Jiřiny Vavřínové (Ústav soudního lékařství FNUSA) se zaměřila na Ibuprofen – oblíbené nesteroidní antirevmatikum, jeho historii vzniku a princip působení proti akutním i chronickým bolestem. Byla zmíněna rizika spojená s užíváním i nadužíváním léku, součástí sdělení byly metody průkazu a stanovení účinné látky v biologickém materiálu.

Na závěr konference byly předneseny Mgr. Lucií Polenovou (OKH) zajímavé kazuistiky, které byly zachyceny na laboratořích OKH během roku 2017. Jednalo se o pacienty s typickým nálezem pro dané onemocnění (polycythaemia vera), s morfoloicky zajímavými buňkami (akutní myeloidní leukemie, akutní promyelocytární leukemie) nebo s polymorfním vzhledem buněčných elementů (chronická lymfocytární leukemie). Každá kazuistika byla doplněna obrazovou přílohou, která byla získána skenovacím zařízením analyzátoru digitální morfologie DI-60 od firmy Sysmex.

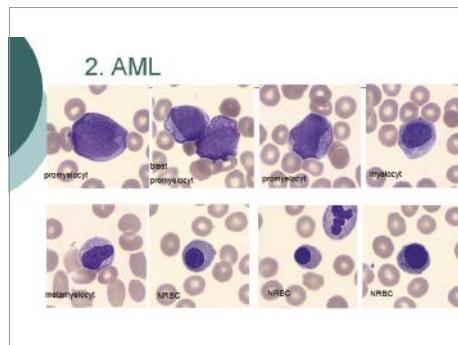
Poděkování všem přednášejícím, zúčastněným a realizačnímu týmu.

Jana Veselková a RNDr. Magda Popelová, Ph.D.
Oddělení klinické hematologie

Odečítání výsledku screeningového imunologického testu STic Expert® HIT (Stago)

Nález u pacienta s AML – digitální morfologie DI-60

Sesterský kurz srdečního selhání

Dne 5. 11. 2018 se pod vedením I. interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně uskutečnil sesterský edukační kurz zaměřený na problematiku srdečního selhání.

Odbornými garanty této akce byli doc. MUDr. Jan Krejčí, Ph.D. z I. interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně a MUDr. Marie Lazárová z I. interní kardiologické kliniky FN Olomouc, záštitu nad ní převzala prof. MUDr. Lenka Špinarová, Ph.D., přednostka I. interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně.

Přednášky byly věnovány patofyziologii a epidemiologii srdečního selhání, vyšetřovacím metodám a terapeutickým možnostem u tohoto velmi závažného onemocnění, které bývá někdy označováno za epidemii 21. století. Do prezentací byl začleněn i pohled samotných sester s mnohaletou zkušeností s péčí o nemocné se srdečním selháním, psychologické aspekty této péče, otázky výživy a edukace, možnosti využití telemedicinských postupů, stejně jako problematika vysoce specializované péče o nemocné s těžkým srdečním selháním včetně těch, jimž byla implantována dlouhodobá mechanická srdeční podpo-

ra. Všechny prezentace byly vedeny snahou více zapojit střední zdravotnický personál do odborné péče o nemocné se srdečním selháním, tak jako je to obvyklé v zemích západní Evropy a severní Ameriky.

Mezi přednášejícími byli vedle prof. MUDr. L. Špinarové, Ph.D. a doc. MUDr. J. Krejčího, Ph.D. i další zaměstnanci FN u sv. Anny v Brně – MUDr. Petr Hudec, Ph.D., MUDr. Eva Ozábalová, Ph.D., za střední zdravotnický personál bc. Lenka Lapešová, vrchní sestra I. interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně a Mgr. Monika Černá z téhož pracoviště. Z FN Olomouc se vedle MUDr. M. Lazárové na programu aktivně podíleli Mgr. M. Štýbnar, Mgr. M. Kohutová a Mgr. D. Hetclová, z OKTCH Brno potom bc. L. Telecká, bc. Z. Doležalová a Mgr. A. Michalčíková, z Kardiologického oddělení Krajské nemocnice ve Zlíně přijel MUDr. M. Gríva, Ph.D. a z FN Ostrava PaedDr. J. Doležel. Za perfektní organizační zajištění akce děkujeme MUDr. L. Handlovi a firmě Galen Symposion.

Celý kurz probíhal v neformální a otevřené atmosféře vybízející k diskuzím a sdílení zkušeností mezi účastníky akce. Přes několikrát navýšova-

nou kapacitu přednáškové místnosti bylo nutné přidávat další židle, což ukázalo na potřebnost obdobných aktivit. Věříme proto, že se v příštím roce sejdeme při pokračování podobně zaměřeného kurzu a především doufáme, že se nám podaří oživit zájem sestřiček o další vzdělávání a také o aktivnější zapojení do péče o nemocné se srdečním selháním.

doc. MUDr. Jan Krejčí, Ph.D.
I. interní kardiologická klinika

NABÍDKA VOLNÝCH PRACOVNÍCH MÍST

Přijmeme:

- ▲ Všeobecné a praktické sestry do směnného provozu
- ▲ Sanitáře

Písemné přihlášky společně s motivačním dopisem, doložené strukturovaným životopisem s uvedením údajů o dosavadní praxi (možno i absolvent) zasílejte na e-mailovou adresu: pavla.vymazalova@fnusa.cz

Více k požadavkům a benefitům pro zaměstnance na: <https://iweb3.fnusa.cz/pro-odborniky/kariera/>

Jak správně citovat

Citace a citování jsou nedílnou součástí tvorby jakéhokoliv odborného textu. Dokumenty ke své úplnosti potřebují bezvadný obsah, správně navrženou strukturu, dobrou grafickou úpravu, ale také úplné a správné informace o informačních zdrojích, které byly v textu zmíněny, ze kterých bylo čerpáno, či na které se daný dokument odkazuje.

Proč citovat?

...důvodů je hned několik:
1. Autorský zákon
V § 31 Autorského zákona (č.121/2000 Sb.) se uvádí, že pokud použijeme cizí myšlenku, musíme uvést její zdroj. Dle zákona lze údaje přebírat pouze v odůvodněné míře, která zde není přesněji definována – vždy záleží na charakteru textu a konkrétní situaci. (1)

2. Etické aspekty
Publikační a citační etika je soubor pravidel, která by měl autor při psaní odborného textu dodržovat. Patří sem:
• povinnost citovat všechny zdroje,
• neuvádět citace, které jsme v textu nepoužili,
• nepřesné citování,
• nevyužívat autocitace bez vazby na nové dílo,
• nevytvářet plagiáty. (2)
Citační etika je úzce spjata s plagiátorstvím (viz. Plagiátorství).

3. Zpětné ověření uvedených tezí
Pro odborné práce je důležitá návaznost na předchozí poznání. Může se stát, že autor nesprávně pochopil myšlenku jiného autora (vytržení z kontextu, špatný překlad, záměrné přizpůsobení vlastní problematice). V takovém případě je možné dohledat původní dokument a informaci ověřit. Uvedením citace se proces dohledání v původním zdroji zjednodušuje a zrychluje.

4. Práce s literaturou
Správné uvádění citací ukazuje, že autor umí pracovat se zdroji (jejich vyhledání, nastudování, konfrontace myšlenek). Správné citování a relevantní zdroje jsou jedním ze znaků dobré odborné či vědecké práce.

5. Doporučení další literatury ke studiu
V textu nás může zaujmout myšlenka jiného autora, podle citace si dokument vyhledáme a můžeme tak získat zdroj pro další studium. (3)

Kdy nemusíme citovat
Podle Autorského zákona není potřeba citovat všeobecně známá fakta a úřední díla.

Za tzv. obecně známou informaci lze považovat například tvrzení, že nejvyšší hora ČR je Sněžka a měří 1 602 metrů. Ale – v roce 2014 proběhla nová měření a zjistilo se, že ve skutečnosti měří 1 603 metrů a její vrchol leží na území Polska. Pokud bychom chtěli tuto informaci uvést, je nutné ji odcitovat, protože není obecně známá.

Úřední dílo lze užít bez souhlasu autora. Když se ale bude autor v práci odvolávat na znění nějakého zákona, bylo by vhodné tento zákon odcitovat. (3)

Plagiátorství

Plagiátorství je obecně vnímáno jako použití cizí myšlenky ve vlastním textu bez uvedení zdroje a v současnosti je častým diskutovaným tématem. (3)
Forem plagiátorství je několik, zde je příklad těch nejzávažnějších: **zkopírování dokumentu, kopírování částí textu, spojení doslovně převzatých částí z různých dokumentů, vypracování práce na zakázku, drobné úpravy převzatého textu, informace z jednoho zdroje doplněny vlastními myšlenkami, necitování v textu, citáty bez uvozovek, soupis použité literatury obsahuje i nepoužité zdroje, nedohledatelné zdroje, autocitace bez souvislosti s novým textem.** (2)

Ke vzrůstajícímu počtu plagiátorství přispívá fakt, že velké množství textů existuje v elektronické podobě a zkopírování do vlastní práce je mnohem jednodušší než kopírování tištěných textů. Proto jsou tzv. antiplagiátorské systémy, software pro detekci plagiátů, nezbytnou součástí odhalování plagiátorství.

V českém prostředí funguje takový systém na Masarykově univerzitě (od roku 2009), která jej vyvinula pro potřeby portálu diplomových prací Thesis.cz. Dnes už jej používá většina českých vysokých škol a může jej využívat kdokoli na adrese Odevzdej.cz.

V anglickém prostředí jsou to například tyto nástroje: Turnitin (<http://turnitin.com>), WriteCheck (<http://www.writecheck.com>), iThenticate (<http://www.ithenticate.com>). (3)

Portál Plagiarism.org (<http://www.plagiarism.org>) patří k nejznámějším zdrojům v problematice plagiátorství. Jsou zde přehledně popsány definice a druhy plagiátorství, jejich prevence a také informace o citování a citačních stylech. (3)

Obecné zásady citování

Existuje mnoho způsobů jak dokument popsat (viz Citační styly), ale všechny formy mají společný cíl – popsat dokument natolik, aby ho bylo možné podle těchto údajů jednoznačně identifikovat a dohledat. Je dobré si v průběhu studia dokumentů vytvářet databázi se záznamy o prostudovaných dokumentech, nejlépe tím, že si vytvoříte jeho citaci s poznámkou o tom, co vás zaujalo (text, obrázek, grafika apod.). (4)

Obecná pravidla pro vytváření citací (ať používáte jakýkoliv způsob citování):
Citace musí jednoznačně identifikovat dokument; je nutné uvést všechny povinné údaje; pořadí údajů je přesně stanoveno normou; uvádění informací, které jsou skutečně obsaženy v konkrétním citovaném dokumen-

tu; citování té formu dokumentu, ze které čerpáte (tištěný/elektronický zdroj); údaje se zapisují v jazyce citovaného dokumentu; bibliografické údaje musí být přesné a spolehlivé (pozor na překlepy); údaje převzaté z jiného než z původního zdroje dáváme do [hranaté závorky]; dodržování citačních pravidel vydavatele; dodržování jednotné podoby citací podle citačního stylu; údaje psané jiným písmem než latinkou se transliterují; zkratky používat jen v případě nutnosti (pozor na srozumitelnost). (2)

Stručná terminologie

Citace
Text (web, graf, obrázek apod.), přebíraný z jiného zdroje a použitý do textu vlastní práce.

Přímá citace/citát
Doslovné převzetí části textu; uvádí se v uvozovkách nebo kurzívou.

Parafráze
Jedná se o volně přeformulované myšlenky jiného autora. Pozor na uvedení převzaté myšlenky do zcela jiného kontextu; následuje odkaz na původní pramen.

Odkaz
Označení místa v textu, kde autor použil informační zdroj; jeho úkolem je propojit citaci s odpovídající bibliografickou citací. Existují 3 metody odkazů (viz. Odkazování v textu)

Bibliografická citace/reference
Záznam vytvořený dle dané citační normy; popisuje systematicky uspořádanými údaji citovaný dokument. Seznam bibliografických citací se uvádí na konci práce (seznam použitých zdrojů/seznam literatury). (4)

Odkazování v textu – citační metoda
Existuje několik metod, jak zapisovat odkazy na citace v textu. Metodu je dobré volit na základě požadavků fakulty, vedoucího práce, vydavatele či daného ústavu.

Metoda číselných odkazů
Citované dokumenty jsou číslovány v pořadí, v jakém jsou citovány poprvé. Následné odkazy stejného citovaného zdroje obdrží stejné číslo jako první. Čísla odkazů se uvádí v kulatých nebo hranatých závorkách nebo také horním indexem; Chronologicky se také řadí podle čísel do seznamu literatury.

Příklad: *Lékař v nutriční poradně může vyslovit podezření na AN již při odebrání anamnézy.* (1)

Harvardský systém (metoda jméno-datium)
Jméno tvůrce a rok vydání citovaného zdroje jsou uvedeny v textu ve formě jméno-datium v kulatých závorkách. Lokace citace ve zdroji (rozsah stran) se uvádí za rok. Pokud mají dva nebo více

zdrojů stejného tvůrce i rok vydání, odlišují se malými písmeny abecedy přiřazenými k roku vydání. Bibliografické citace jsou uspořádány v abecedním pořadí podle příjmení autorů. (5)

Příklad: *Lékař v nutriční poradně může vyslovit podezření na AN již při odebrání anamnézy (Papežová, 2018, s. 163).*

Metoda průběžných poznámek pod čarou
Číslované odkazy na citace, které jsou uvedeny pod čarou na téže stránce. Při opakovaném citování téže publikace použijeme novou pořadovou číslici citace. Bibliografické citace jsou seřazeny podle daných zvyklostí v oboru (většinou abecední seznam zdrojů) nebo podle metodiky vydavatele. Citaci pod čarou lze uvádět ve zkrácené podobě, pokud lze další údaje dohledat v soupisu použité literatury na konci práce. (4)

Příklad: *Lékař v nutriční poradně může vyslovit podezření na AN již při odebrání anamnézy.*¹

Citační styly

Citační styly nám říkají, jak mají vypadat citace v textu a v soupisu literatury. Definují, které údaje a v jaké podobě se musí v citaci objevit (pořadí, styl písma, oddělení čárkou/ středníkem apod.). Vždy je potřeba si dopředu zjistit, jaký citační styl máte ve své práci použít. Požadavky se odvíjí od jednotlivých vydavatelů (pokyny pro autory), jednotlivých vysokých škol (interní směrnice) apod.

Citačních stylů existují stovky a ke každému stylu existují manuály a výklady. Citační styly můžeme rozdělit na univerzální, oborové a na citační styly časopisů. (3)

Univerzální styly
Jejich využití je napříč obory. Hlavním příkladem je norma ČSN ISO 690, která patří k nejrozšířenějším citačním stylům v České republice. Jde o český překlad mezinárodní normy ISO 690, norma je u nás platná od roku 2011. Výklad normy od Olgy Biernátové a Jana Skúpy s připomínkováním osmi českých odborníků na citace najdete zde: <https://www.citace.com/CSN-ISO-690.pdf> nebo na stránkách naší Lékařské knihovny.

Chicago style je citační styl používaný ve společenských vědách (<https://www.chicagomanualofstyle.org/home.html>)

Turabian vychází z Chicago stylu a v roce 2007 bylo vydáno jeho sedmé vydání. Je určen hlavně pro citování v disertacích a vědeckých pracích (<https://www.chicagomanualofstyle.org/turabian.html>)

MLA style (Modern Language Association) – je normou široce používanou v humanitních vědách (<https://style.mla.org/>) (3)

Oborové styly
Jsou používány v rámci jednoho oboru nebo v oborech příbuzných. Typickým příkladem je oblast psychologie, kde se cituje výhradně podle APA style (American Psychological Association) (<https://www.apastyle.org>), v lékařství a dalších příbuzných oborech se často využívá **AMA style** (American Medical Association) ([\[manualofstyle.com\]\(http://manualofstyle.com\)\), využití v technických vědách a zejména ve strojírenství nachází **IEE style** \(<http://www.ieee.org>\) a **CSE style** \(Council of Science Editors\) je rozšířený v oblasti přírodních věd, zejména v biologii \(<https://www.scientificstyleandformat.org/Home.html>\). Dále uvádím jen názvy některých stylů: ACS style, AIP style, ASA style, Vancouver style a další. \(3\)](http://www.ama-</p></div><div data-bbox=)

Citační styly časopisů
Pokud chceme publikovat svoji práci v některém odborném časopise, musíme použít jeho citační styl, skoro ve všech případech bývá uveden v pokynech pro autory daného vydavatele. Problémem bývá nedostatečně podrobný návod k citování (popsání pouze hlavních druhů dokumentů). Příkladem může být Nature style, styl vyžadovaný pro publikování v časopisech Nature Publishing (<https://www.nature.com/naturefor-authors/formatting-guide>) a z českých Český historický časopis (<http://www.hiu.cas.cz/cs/nakladatelstvi/periodika/cesky-casopis-historicky/citacni-uzus.ep>). (3)

Zkracování názvů časopisů
Uplatňuje se v některých citačních stylech. Je dobré si pozorně pročíst pokyny pro autory a podívat se na příklady citací, kde tyto zkratky názvu časopisu uvidíte nebo najdete odkaz na jejich seznam. Zkracování není libovolné, ale řídí se určitými pravidly; např. norma ČSN ISO 4 Informace a dokumentace – Pravidla zkracování slov z názvů a názvů dokumentů. Agentura ISSN zpřístupňuje online nástroj k vyhledávání standardizovaných zkratk pod názvem **LTWA** (List of Title Word Abbreviations), (<http://www.issn.org/services/online-services/access-to-the-ltwa>). (4)

Citační manažery

Citační manažery jsou nástroje, které umožňují vytváření citací, jejich správu a generování seznamů literatury ve vybraném citačním stylu.

Příklady citačních manažerů:

Citace PRO – lze si vybrat ze dvou variant manažeru – základní variantu Citace PRO Free nebo placenou variantu Citace PRO Plus, která nabízí pokročilé funkce s doplňkovými nástroji (<https://www.citace.com/citace-pro>).

Mendeley – (<https://www.mendeley.com>)
Zotero – zdarma dostupná aplikace (<https://www.zotero.org>).

Endnote – je citační program sdružený s databází Web of Science (<https://access.clarivate.com/login?app=endnote>). (1)

Cílem tohoto krátkého příspěvku je osvětlit jednoduchou, přístupnou formou proč se cituje, jaká jsou základní citační pravidla a s jakými citačními metodami se můžeme setkat. Příspěvek je bez praktických ukázek, neboť jejich uvedení by bylo na celý manuál. A těch už bylo sepsáno několik. Takže praktické příklady citování, citačních norem, plagiátorství naleznete v níže uvedených publikacích:

KRČÁL, Martin a Zuzana TEPLÍKOVÁ. Naučte (se) citovat. Blansko: Citace.com, 2014, 156 s. ISBN 978-80-260-6074-1. (Lze zapůjčit v naší Lékařské knihovně.)

DOLÁKOVÁ, Alena. Jak správně pracovat s literaturou při psaní seminární práce [online]. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, © 2000-2018 [cit. 2018-11-02]. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/citace/>

KRATOCHVÍL, Jiří. Jak citovat [online]. Brno: Knihovna univerzitního kampusu Masarykovy univerzity, 2014, 74 s. [cit. 2018-11-02]. Dostupné z: https://kuk.muni.cz/animace/eiz/pdf.php?file=publikacni_etika/citace.pdf
IVA: informační výchova na UTB ve Zlíně [online]. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, [2012] [cit. 2018-11-02]. Licence Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Czech Republic License. Dostupné z: http://iva.k.utb.cz/?page_id=34

TICHÁ, Ludmila. Jak citovat [online]. Praha: České vysoké učení technické v Praze, [2011], aktualizace 19. červen 2018 [cit. 2018-11-02]. Dostupné z: <http://knihovna.cvut.cz/seminare-a-vyuka>
Plagiarism.org [online]. Broadway: iParadims, ©2017 Turnitin [cit. 2018-11-02]. Dostupné z: <https://www.plagiarism.org/>

MACHÁTOVÁ, Martina. Citace [online]. Brno: Moravská zemská knihovna, poslední aktualizace 26. 9. 2018 [cit. 2018-11-02]. Dostupné z: http://www.mzk.cz/sites/mzk.cz/files/citace_32.pdf

Použitá literatura:
1. KRČÁL, Martin, Karolína KRBCOVÁ a Jakub HORÁK. *Citujte jednoduše: instrukce pro vyučující středních škol.* Brno: Ucimcitace.cz, 2015, 14 s.
2. MACHÁTOVÁ, Martina. *Citace* [online]. Brno: Moravská zemská knihovna, poslední aktualizace 26. 9. 2018 [cit. 2018-11-02]. Dostupné z: https://www.mzk.cz/sites/mzk.cz/files/citace_32.pdf
3. KRČÁL, Martin a Zuzana TEPLÍKOVÁ. *Naučte (se) citovat.* Blansko: Citace.com, 2014, 156 s. ISBN 978-80-260-6074-1.
4. TICHÁ, Ludmila. *Jak citovat* [online]. Praha: České vysoké učení technické v Praze, [2011], aktualizace 19. červen 2018 [cit. 2018-11-02]. Dostupné z: <http://knihovna.cvut.cz/seminare-a-vyuka>
5. *IVA: informační výchova na UTB ve Zlíně* [online]. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, [2012] [cit. 2018-11-02]. Licence Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Czech Republic License. Dostupné z: http://iva.k.utb.cz/?page_id=34

Mgr. Jitka Löschnerová
Vedoucí lékařské knihovny

Pokračujeme v léčbě provozu nemocnice...

Tak jako každý rok v prosinci mě nutí okolnosti rekapitulovat to, co člověk v průběhu roku vykonal či naopak to, na co už neměl sílu. Ve Svatoanenských listech 4/2017 jsem svůj příspěvek nazval „Věřte!“.

Spíš než vzkaz pro pacienty a zaměstnance to byl vzkaz pro samotný Úsek investičního rozvoje a provozu. V rámci roku 2018 se, na místní poměry provozu nemocnice, nainvestovalo nemálo finančních prostředků a tyto prostředky jednoznačně přispěly ke zlepšení provozu. V uplynulém roce 2018 se zahájily nebo byly dokončeny takové úpravy provozu nemocnice, které se v pozitivním slova smyslu dotknou jak zaměstnanců nemocnice, tak pacientů.

K jednotlivým akcím, které jsou pro Úsek investičního rozvoje, techniky a provozu již dokončeny a předány uživateli do provozu nebo se právě dokončují lze uvést některé podrobnější informace.

Výměna technologie myčky nádobí pro zaměstnance v závodní jídelně

Na přelomu měsíce června a července tohoto roku byla provedena kompletní rekonstrukce myčky použitého nádobí pro zaměstnance. Výměnou morálně i technicky zastaralé myčky nádobí se zvýšil komfort pro strážníky a byla dosažena úroveň hygieny umytého nádobí, která byla dříve právem rozporována.

Stavební práce a náklady na pořízení nové technologie byly hrazeny vlastními zdroji FNUSA v celkové výši **3 804 178 Kč** vč. DPH.

Rekonstrukce sociálního zázemí na ÚSL

V roce 2017 opustila místnosti v Ústavu soudního lékařství externí společnost Forenzní diagnostika. Rekonstrukcí uvolněných prostor po

této firmě bylo vytvořeno nezbytné hygienické zázemí pro pracovníky piteven ÚSL jako je šatna, sprcha a dělené sociální zařízení, které může být využíváno i veřejností.

Stavební práce byly zahájeny začátkem března 2018 a byly dokončeny v květnu 2018. Investiční náklady byly plně hrazeny z vlastních zdrojů FNUSA ve výši **1 109 312 Kč** vč. DPH.

Rekonstrukce topného systému na ÚSL

Teplárny Brno a.s., jakožto výhradní dodavatel tepelné energie pro Brno střed a další brněnské části, přistoupily v minulých letech ke strategickému rozhodnutí, které má dopad na valnou většinu obyvatel těchto městských částí a samozřejmě také na naši nemocnici. Bylo rozhodnuto o změně topného média z média „pára“ na médium „horká voda“, což by v konečném důsledku mělo vést k provozním úsporám v přímých nákladech na teplo a dalších přidružených nákladech jako např. servis. Tento krok je však podmíněn značnými zásahy (a tedy i investicemi) do fungujících systémů předávání tepla, samotného vytápění nemocničních objektů, vlhčení vzduchu a systému sterilizace.

Teplárny Brno a.s. rozčlenily dotčené lokality městských částí na jednotlivé fáze přestavby potrubního vedení. Ulice Tvrdého, na které sídlí Ústav soudního lékařství, byla v plánu realizace v tomto roce. Protože celý objekt soudního lékařství byl vytápěn právě médiem pára, byli jsme rozhodnutím Tepláren Brno a.s. přinuceni ke změně celého topného systému v objektu soudního lékařství.

Instalace nových rozvodů vytápění, výměníkové stanice v suterénu objektu a topných těles v celém objektu soudního lékařství se prováděla za plného provozu s lokálními omezeními. Bez

vstřícnosti a tolerance pracovníků soudního lékařství k prováděcí firmě by nebylo možné dílo vůbec dokončit. Tímto jim patří velký dík a věříme, že tato omezení budou vykompenzována vyšším komfortem při užívání objektu.

Montážní práce byly zahájeny v červnu 2018 a dokončeny v září 2018. Investiční náklady byly plně hrazeny z vlastních zdrojů FNUSA ve výši **6 693 228 Kč** vč. DPH.

Výtahy v objektech A2 a V

Možná si někteří zaměstnanci všimli, že od roku 2015 postupně dochází k obměně technicky zastaralých výtahů či jiných zdvihacích zařízení. V tomto roce pokračujeme v nastaveném trendu. V měsících červnu až srpnu došlo k postupné výměně evakuačního výtahu v objektu Hansenovy budovy (konkrétně objektu A2) a dvou nákladních výtahů v objektu stravovacího provozu.

Montážní práce byly zahájeny v červnu 2018 a byly dokončeny na začátku září 2018. Investiční náklady byly plně hrazeny z vlastních zdrojů FNUSA ve výši **4 556 860 Kč** vč. DPH.

V současnosti se dokončuje rekonstrukce výtahu v objektu P pro II. interní kliniku. Montážní práce byly zahájeny 5. 11. 2018. Investiční náklady byly hrazeny z vlastních zdrojů FNUSA ve výši **698 490 Kč** vč. DPH a z dotačních zdrojů MZ ve výši **1 200 000 Kč** vč. DPH.

Do konce roku dojde k instalaci šikmé zdvihací plošiny pro imobilní pacienty v prostoru hlavního vstupu do Hansenovy budovy, která bude vyhovovat současným požadavkům vyplývajícím z vyhlášky o obecně-technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Investiční náklady byly hrazeny z vlastních zdrojů FNUSA ve výši **72 890 Kč** vč. DPH a z dotačních zdrojů MZ ve výši **180 000 Kč** vč. DPH.

Rekonstrukce a rozšíření vjezdu do areálu nemocnice z Mendlova náměstí

V současnosti jsou dokončovány práce na rekonstrukci a rozšíření hlavního vjezdu do areálu nemocnice. Impulzem k této stavební úpravě byla především potřeba bezproblémového průjezdu sanitních vozů s urgentním pacientem, jež býval často blokován vozidly návštěvníků nemocnice, a také důsledná regulace vjezdu veřejnosti do areálu. Dále pak toto rozšíření slouží jako příprava pro výstavbu nového parkovacího domu. Stavebními zásahy jsou tedy vytvořeny dva vjezdové pruhy (jeden vyhrazený pro sanitky a druhý pro ostatní vozidla) a jeden pruh výjezdový. Došlo k úpravě přilehlých zpevněných ploch, zbudování přístřešku nad vjezdem a výjezdem a umístění světelného nápisu s názvem naší nemocnice.

Stavební a montážní práce byly zahájeny v srpnu 2018. Investiční náklady jsou plně hrazeny z vlastních zdrojů FNUSA v celkové výši **4 758 759 Kč** vč. DPH. Jsme si vědomi, že stavebními pracemi došlo k značnému omezení vjezdu do nemocničního areálu a tímto bychom chtěli všem poděkovat za jejich trpělivost a pochopení.

V průběhu jarních měsíců budou dodány a namontovány technologie automatizovaného vjezdového systému se čtečkami registračních značek automobilů. Předpokládané investiční náklady budou v řádu cca 3,5 mil. Kč. Termín realizace je plánován od března do června 2019. Do doby plného zprovoznění tohoto automatizovaného systému zůstávají v platnosti vjezdové a parkovací karty z roku 2018.

Výstavba nového odpadového hospodářství

Jak jsem již psal v předešlých Svatoanenských listech, v roce 2019 vyprší smlouva se soukromým subjektem o pronájmu pozemku, na kterém dlouhodobě FNUSA provozuje odpadové hospodářství nemocnice. Z důvodu neprodloužení smlouvy o pronájmu pozemku jsme byli nuceni přesunout celý tento provoz na pozemky státu, které jsou ve správě FNUSA.

Na začátku listopadu 2018 bylo předáno staveniště dodavateli k výstavbě nového odpadového hospodářství. Byť je staveniště poměrně skryté očím pacienta, generuje tato stavba drobné pro-

vozní omezení zaměstnancům FNUSA, jako např. uzavření podružného vjezdu okolo nemocniční lékárny či výjezdy stavební mechanizace mimo staveniště. Vzhledem k faktu, že stavební práce na rozšíření vjezdu a výstavba odpadového hospodářství probíhají za plného provozu nemocnice, je na případná rizika plynoucí z výstavby dohlíženo koordinátorem BOZP. Předpokládané ukončení výstavby je červen 2019.

Investiční náklady budou hrazeny z vlastních zdrojů FNUSA ve výši **10 399 047 Kč** vč. DPH a z dotačních zdrojů ve výši **10 641 000 Kč** vč. DPH. Celková výše investice je tedy **21 040 047 Kč** vč. DPH.

Pozemek, na němž v současnosti provozujeme odpadové hospodářství, bude po demolici části objektů předán zpět jeho majiteli.

Drobné úpravy provozu nemocnice

Rekonstrukcí nevyužívaných ploch bývalé Nemocniční lékárny na ulici Výstavní vznikly nové komfortní prostory pro Kliniky pracovního lékařství, kde budou prováděny zdravotní prohlídky našich zaměstnanců. Stavební práce byly provedeny s využitím vnitřních zdrojů FNUSA. Náklady rekonstrukce činily **68 496,50 Kč** vč. DPH.

Přesun Onkologicko-chirurgického oddělení z budovy C do A4

V březnu 2018 se Masarykův onkologický ústav rozhodl opustit prostory, které dlouhodobě užíval v části Hansenovy budovy (konkrétně A4-líneární urychlovač). Uvolněné prostory byly předány k užívání Onkologicko-chirurgickému oddělení a část prostor byla předána k využití Úseku informatiky k realizaci datového úložiště pro dlouhodobou archivaci nemocničních dat.

Onkologicko-chirurgické oddělení se přesunulo z provozně hygienicky nedostatečných prostor z objektu budovy C do objektu budovy A4. Náklady na stěhování činily **238 167,89 Kč** vč. DPH.

Nový stánek pekařství

Vedení FNUSA vnímá poptávku zaměstnanců a také pacientů na rozšiřování portfolia služeb po-

skytovaných v rámci areálu a tak po zřízení kavárny v odpočinkové zóně budovy O1, jsme rozšířili služby o prodejnu pekařství. Tato je umístěna před objektem J v odpočinkové zóně.

Pro nadcházející rok 2019 jsou Úsekem investičního rozvoje naplánovány na realizaci následující akce:

Rekonstrukce prostor v objektu K pro centralizaci péče ÚKIA

Stavební práce vztahující se k zmiňované rekonstrukci byly v plánu již od ledna 2018. Do veřejné zakázky se v prvním resp. druhém kole přihlášily stavební společnosti, které následně od své nabídky odstoupily, resp. podaly příliš vysokou nabídkovou cenu. Právě probíhá třetí kolo veřejné zakázky, ze kterého lze očekávat vítěze jakožto seriózního zájemce o zakázku.

Podrobnější informace jsem uváděl ve Svatoanenských listech č. 4/2017. Veškeré stavební práce budou prováděny za plného provozu a v koordinaci s probíhající stavbou nového odpadového hospodářství. Na rizika plynoucí z těsného sousedství obou staveb a jejich eliminaci dohlíží koordinátor BOZP. Předpokládaná doba výstavby je leden až červen 2019.

Parkoviště Leitnerova

Od ledna 2019 je naplánován přesun parkovací kapacity vymezené pro zaměstnance FNUSA v počtu 180 míst ze stávajícího parkoviště od Mendlova náměstí na odstavnou plochu za bývalým personálním oddělením (objekt F). Přijezd i výjezd na odstavnou plochu bude z ulice Leitnerova. Do areálu nemocnice bude zajištěn přístup prostřednictvím branky z ulice Hybešova s použitím zaměstnanecké čipové karty.

Shrnutí

Závěrem bych chtěl konstatovat, že i přes značné překážky spočívající například v nedostatečném financování provozu od našeho zřizovatele, neustále zmenšujícím se prostoru, na kterém nemocnici provozujeme a nepříznivé finanční situaci celé nemocnice, se technický stav areálu, jako pacienta Úseku investičního rozvoje, provozu a techniky, začíná pomalu zlepšovat. Za rok 2018 se díky rozhodnutí vedení FNUSA podařilo do investičně-provozních nákladů nasměrovat přes 27 mil. Kč a na rok 2019 je v plánu minimálně dalších 26 mil. Kč. Tyto finanční prostředky jsou z dlouhodobého hlediska investovány správným směrem, protože znatelně zlepšují úroveň poskytování našich služeb pacientům i úroveň pracovního prostředí pro zaměstnance.

Ing. Marek Strnad
Náměstek pro investiční rozvoj a techniku

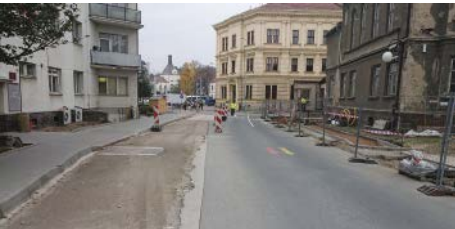
Původní vjezd do areálu nemocnice

Průběh výstavby odpadového hospodářství

Sociální zázemí na ÚSL před rekonstrukcí

Průběh výstavby vjezdu do areálu nemocnice

Nový stánek pekařství

Sociální zázemí na ÚSL po rekonstrukci

Výměna technologie myčky nádobí

Výtahy v objektech A2 a V po rekonstrukci

Nové prostory pro preventivní prohlídky zaměstnanců

5. 11. 2018 byly otevřeny nově zrekonstruované prostory Kliniky pracovního lékařství, které jsou určeny pro preventivní prohlídky zaměstnanců FNUSA, a to v prostorách bývalé lékárny na ulici Výstavní.

Jedná se o ambulantní provoz, ve kterém budou zaměstnanci podstupovat vstupní, perio-

dické, mimořádné a výstupní prohlídky, event. odběry biologického materiálu podle platné legislativy. Do této chvíle byly prohlídky prováděny na pracovišti Oddělení praktických lékařů, kde zaměstnanci často přicházeli do kontaktu s nemocnými pacienty, kteří byli v čekárně např. s virovým onemocněním. Stavební práce prováděli pracovníci Úseku investičního rozvoje a techniky

FNUSA. Náklady spojené s přestavbou činily necelých 69 tis. Kč. Věříme, že nové prostory budou dalším přínosem pro všechny naše zaměstnance, včetně nového elektronického záznamového systému objednání prohlídek, který vytvořili naši informatici.

(pv)

Světový den cévní mozkové příhody ve FNUSA

Jak předejít mrtvici a zda je tělo i mozek v kondici si mohli návštěvníci nemocnice ověřit 29. října v rámci osvětové akce, kterou při příležitosti Světového dne cévní mozkové příhody pořádala Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Akce se zúčastnilo 300 zájemců a vzbudili jsme také mediální ohlas.

Výzkumně-vzdělávací program HOBIT realizovaný Cerebrovaskulárním týmem Mezinárodního centra klinického výzkumu (FNUSA-ICRC), 5 klinických pracovišť a projekt Kardiovize spojily síly, aby 29. října lidem přiblížily cévní mozkovou příhodu. Hned z rána zaplnilo foyer budovy O1 8 stánovišť, na kterých jsme návštěvníky informovali nejen o tom, jak tomuto závažnému onemocnění předcházet, ale také, jak správně rozpoznat jeho příznaky a jak na ně reagovat.

Zvědaví zájemci si mohli nechat zdarma změřit několik hodnot, které představují rizikové faktory pro vznik mrtvice a využít poradenství, které ochotně poskytovali naši pracovníci. Že byl o kontrolu rizikových faktorů enormní zájem, dokazují statistiky, které si vedla některá stanoviště. 196 osobám byla změřena hladina cukru v krvi a 90 odvážlivců podstoupilo test kognitivních funkcí. Přes 200 vyšetření provedli na svých přístrojích kolegové z projektu Kardiovize Brno 2030, a to měření množství oxidu uhelnatého ve výdechu přístrojem Smokerlyzer u kuřáků, sílu stisku (ukazatel fyzické zdatnosti) přístrojem Hand Grip, či měření rizika vzniku kardiovaskulárních onemocnění pomocí Age Readeru. Nepřetržitá fronta také čekala na změření přístrojem InBody, který názorně vyhodnocuje např. množství tuků a svalové tkáně v těle.

Na základě vyšetření byl jeden muž pro vysoký krevní tlak okamžitě ošetřen na Nízkoprahovém příjmu, jedna mladá žena byla objednána na opakovaný odběr v našem Diabetologickém centru a další muž se rozhodl svůj zvýšený krevní tlak řešit s praktickým lékařem.

Zcela zásadní informace předával tým programu HOBIT, který vzdělával návštěvníky o příznacích, první pomoci a rizikových faktorech cévní mozkové

Zaměstnanci FNUSA, kteří se na akci podíleli

příhody. Ani nácvik správné dentální hygieny, který je rovněž velmi důležitý pro celkové zdraví člověka, nebyl bez povšimnutí. Dentální hygienistky představily, jak si udržet chrup zdravý, radily především s krvácivostí či citlivostí zubů a řadě seniorů poskytl rady v péči o zubní náhrady.

Již pátý ročník akce navazoval na celosvětovou kampaň World Stroke Organization (WSO), která každoročně vyhláší téma události. Letošní námět „Up Again After Stroke“ se soustředil na lidi, kteří mrtvici prodělali a bojují s jejími následky. Právě proto návštěvníci na akci našli i stanoviště zaměřené na rehabilitaci a ergoterapii. Všechny zaujala ukázka rehabilitace robotickou rukou AR-MEO, kterou si sami mohli vyzkoušet.

Podle vedoucího Cerebrovaskulárního výzkumného týmu FNUSA-ICRC a člena WSO Campaign Committee Roberta Mikulíka se u pacientů v prvních pěti letech po prvním mozkovém infarktu recidiva vyskytuje ve 20 %. Riziko opakované ischemické cévní mozkové příhody lze přitom významně snížit různými preventivními opatřeními včetně těch farmakologických.

Osvětová akce je součástí programu HOBIT neboli HOdina Biologie pro živoT. Jeho cílem je předávat lidem pomocí multimediálního a simulačního vzdělávání informace, díky kterým budou schopni zachránit život člověku se srdečním či mozkovým infarktem. Dozvědět se více o programu HOBIT je možné na webu projektu www.projekthobit.cz.

Velký dík patří všem pracovníkům, kteří se na akci podíleli a také vedení nemocnice i jednotlivých klinik za ochotu a podporu. Věříme, že pro velký úspěch se při této příležitosti opět za rok sejdem.

Ing. Hana Pokorná
Manažerka programu HOBIT
Cerebrovaskulární výzkumný tým FNUSA-ICRC

VI. setkání pacientů po transplantaci srdce

Ve dnech 28.–30. září 2018 se v Luhačovicích setkali již pošesté pacienti po transplantaci srdce, kteří byli operováni v Centru kardio- vaskulární a transplantační chirurgie v Brně, a kteří jsou ve sledování na I. interní kardi- angiologické klinice FN u sv. Anny v Brně.

Letošní setkání bylo organizačně velmi nároč- né, neboť se ho zúčastnilo 84 transplantovaných pacientů, včetně 76 rodinných příslušníků. Navíc na toto setkání přijalo pozvání i 9 pacientů po transplantaci srdce v Národním ústavu cévních a srdečných chorob, a.s. Bratislava a jejich 6 ro- dinných účastníků.

Dále se setkání zúčastnili 3 lékaři z CKTCH Brno a I. IKAK FNUSA Brno (doc. MUDr. Helena Bedáňová, Ph.D., doc. MUDr. Jan Krejčí, Ph.D., MUDr. Marie Ošmerová, MUDr. Dagmar Humlová) a 4 zdravotní sestry z CKTCH a I. IKAK FNUSA (Renata Staňková, Jana Buřilová, Jana Stupková, Andrea Zelinková).

Hostem setkání byl také MUDr. Štefan Vítko, CSc., předseda správní rady České transplan- tační nadace Karla Pavlíka, založené roku 1992 v Praze.

Edukační část tohoto setkání byla zaměřena na přednášky lékařů:

- a) **doc. MUDr. Helena Bedáňová, Ph.D.** – ve- doucí kardioložka CKTCH Brno seznámila pří- tomné ve své přednášce nazvané „**Co může- te Vy sami ovlivnit po transplantaci srdce**“ a informovala posluchače o možných kom- plikacích, které vlivem imunosuprese mohou nastat, jako jsou – nádory, diabetes mellitus, hypertenze a vyšší citlivost na infekce.

Volejbalisté – družstvo zdravotních sester a transplantovaných pacientů

- b) **doc. MUDr. Jan Krejčí, Ph.D.** – vedoucí lékař odd. 32 I. IKAK FNUSA seznámil účastníky se- tkání ve své přednášce nazvané „**Individua- lizace imunosuprese aneb imunosuprese šitá na míru**“ s vedlejšími účinky užívání me- dikamentů na organismus transplantovaného a jak jsou řešeny.
- c) **MUDr. Štefan Vítko, CSc.** – předseda správní rady České transplantační nada- ce Karla Pavlíka měl přednášku nazva- nou „**Jak jsou v ČR přidělovány orgány k transplantacím: výslednice mnoha zájmů a důvodů, proč který orgán (srd- ce, játra, ledviny a další) je konkrétnímu pacientovi přidělován i přednostně po transplantaci**“.

Program setkání byl taky doplněn o hudební vystoupení skupiny FLERET a taneční večery, kte- ré jsou doplněním rehabilitace pacientů.

Zdravotní sestra **Andrea Zelinková**, která pracovala 10 let na odd. 32 I. IKAK FNUSA Brno a byla na tomto setkání poprvé, napsala: „Potka- la jsem zde spoustu pacientů, o které jsem měla možnost se po transplantaci srdce starat a je ra- dost vidět po mnoha letech, jak se jim daří a že mají možnost se setkávat na takových skvělých setkáních transplantovaných, jejich rodinných pří- slušníků, lékařů a zdravotních sester.

Na letošním setkání 25 transplantovaných, kteří se VI. setkání zúčastnili vůbec poprvé, obdr- želo z rukou doc. MUDr. Bedáňové, Ph.D. a doc. MUDr. Jana Krejčího, Ph.D. své nové RODNÉ LISTY jako památku a připomenutí na den jejich druhého narození – transplantaci srdce.

Doc. Krejčí předává „rodný list“

I když se tohoto setkání zúčastnil jen omezený počet lékařů a zdravotních sester, bylo odehráno tradiční utkání ve volejbale, kdy smíšené družstvo zdravotních sester doplněné o několik transplan- tovaných vyhrálo nad mužstvem transplantovaných volejbalistů 2:1 a obdrželo pohár a zlaté medaile. Rovněž se uskutečnil i turnaj v tenise za účasti jen pacientů po transplantaci srdce, kdy vítězný po- hár již podruhé obdržel **Ing. Luděk Vacek**, který navíc v příštím roce má reprezentovat transplan- tované z ČR v Anglii na sportovních hrách.

Za přítomnosti MUDr. Štefana Vítka, CSc., doc. MUDr. Heleny Bedáňové, Ph.D. a doc. MUDr. Jana Krejčího, Ph.D. byla na tomto setkání „pokřtěna“ kniha s názvem „**Život s darovaným srdcem pokračuje**“, kterou obdržel každý paci- ent s transplantovaným srdcem a obdrží ji i bu- doucí transplantovaní v Brně.

Ke dni setkání bylo v Brně od 1. 7. 1992, tj. od zahájení programu transplantací srdce, transplan- továno srdce již 602 pacientům. Z tohoto počtu dnes žije 330 transplantovaných pacientů, což znamená, že VI. setkání se zúčastnil každý čtvrtý.

Krásné počasí umožnilo účastníkům poznat jak krásy lázeňského města Luhačovice, polo- prázdnou luhačovickou přehradu kvůli letošnímu mimořádnému suchu a 40 účastníků setkání na- vštívilo taky nedaleko vzdálenou národní kulturní památku, zámek ve Vizovicích.

Při ukončení VI. setkání v neděli 30. září 2018 dopoledne a loučení účastníků se všichni již těšili na další již VII. setkání v roce 2019.

Ing. František Kmínek
Předseda SPOLKU MARKÉTA, z.s.

prof. MUDr. Lenka Špinarová, Ph.D.
Přednostka I. interní kardiangiologické kliniky

Prof. MUDr. Ivo Dvořák, DrSc. slaví 90 let

V dnešních dnech si připomínáme významné životní jubileum profesora Iva Dvořáka, který se dožívá 90 let. Pracoval ve Fakultní nemoc- nici u sv. Anny v Brně na II. interní klinice ne- uvěřitelných 52 let.

Prof. MUDr. Ivo Dvořák, DrSc., emeritní pro- fesor Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, se narodil 13. listopadu 1928 v Jehnicích u Brna. Svou odbornou dráhu začal studiem na LF teh- dejší UJEP v Brně v letech 1948–1953. Po třiletém úspěšném působení na Anatomickém ústavu pod vedením vynikajícího odborníka a pedagoga, prof. Žlábků se rozhodl pro klinický obor a v roce 1956 nastoupil na II. interní kliniku. Na novém pracovišti od počátku plně využil svých zkušeností z teo- retického ústavu při řešení hlavně kardiologické pro- blematiky – klinicko-patologické korelace změn koronárního řečiště u nemocných po infarktu myokardu, které podstatně přispěly ke specifikaci a zavedení syndromologické jednotky, tzv. inter- mediárního koronárního syndromu.

Prof. Dvořák se svými kolegy na II. interní klinice

Po atestaci I. stupně z vnitřního lékařství (1962) působil v letech 1963–1967 v Tunisu jako primář interního oddělení a krátkodobě i jako ředitel Ob- lastní nemocnice v Gafse. Tam navázal celoživotní přátelství s několika francouzskými kolegy, kteří si jeho odborných znalostí, jazykových schopnos- tí i kamarádského vystupování nesmírně cenili a mnohokrát ho poté v Brně navštívili.

Po návratu z Tunisu začal budovat na II. inter- ní klinice Laboratoř preventivní kardiologie, jedno z prvních pracovišť podobného typu u nás. Po boku prof. Dvořáka zde pracovali další dva vynika- jící, funkční kardiologové věnující se odborníci, prof. Štefja a prof. Bravený. Mezi priority patřilo zavedení zátěžové polygrafie s analýzou systolických ča- sových intervalů v hodnocení funkce levé komory srdeční. Tomuto velmi náročnému vyšetření se teh- dy věnovalo jen několik pracovišť v Evropě. Prof. Dvořák se svým týmem počátkem 80. let minulého století začal, na tehdejší dobu velmi odvážně, pro- sazovat časnou rehabilitaci nemocných po infarktu myokardu na základě telemetrického sledování. Prioritně u nás vypracoval a zavedl izometrický zá- těžový test handgripem k odhalení časných stadií hypertenze a ke kontrole její léčby.

Po obhájení kandidátské dizertační práce v roce 1972 se na základě rozhodnutí tehdejší- ho přednosty kliniky – prof. Hendricha – stal ve- doucím studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ). V průběhu následujících 20 let prošlo klinikou 35 studentů, kteří vesměs získali nejvyš- ší umístění ve fakultních, celostátních i meziná- rodních soutěžích. K dnešnímu dni jsou 3 z nich univerzitními profesory, 3 docenty a řada primářů a špičkových specialistů v interních oborech.

Prof. Dvořák v roce 1979 získal docentu- ru, v roce 1985 doktorát věd a v roce 1986 se stal profesorem vnitřního lékařství. V roce 1991 byl jmenován po prof. Klabusayovi přednostou II. interní kliniky FN u sv. Anny v Brně, roku 1996

předal kliniku doc. Zichovi. Prof. Dvořák během svého působení na II. interní klinice získal řadu univerzitních i celostátních ocenění za svou dlou- holetou vědeckou i pedagogickou činnost. Po ukončení aktivní činnosti jako přednost kliniky ještě dlouhou dobu působil jako emeritní profesor na svém pracovišti, kde měl díky nynějšímu vedení kliniky v čele s prof. Součkem vždy vlídné a bez- pečné zázemí.

Neméně obdivuhodná je i sportovní činnost prof. Dvořáka, který byl celý život příkladem ře- kého „kalokagathia“ (tj. přeneseně „krása duše i těla“). Byl úspěšným hokejovým brankářem a vy- nikajícím házenkářem. Házenou hrál aktivně na různých úrovních až do svých 55 let, kdy se mu splnil sen – hrát v jednom mužstvu se svým sy- nem, který je rovněž lékařem. Za svého působení v Tunisu, při své nesmírně náročné odborné práci a v tamním klimatu vnitrozemí severní Afriky, se- stavil a vytrénoval z místních mladíků házenkářské mužstvo, s nímž jako aktivně hrající trenér vyhrál Tuniský pohár. Jeho pomoc tuniskému zdravot- nictví i sportovní činnosti ocenil osobně i tehdejší prezident Tunisu Burgiba.

Prof. MUDr. Ivo Dvořáka, DrSc. znají jeho býva- lí studenti SVOČ i generace jeho kolegyně a kolegů na II. interní klinice FN u sv. Anny v Brně jako ne- smírně pracovitěho lékaře s velkým nadšením pro klinický výzkum. Těmito vlastnostmi uměl „nakazit“ i své vnitřně spolupracovníky. Pod jeho vedením na II. interní klinice vyrostl celý tým schopných mlad- ších vědeckých pracovníků, asistentů a docentů, kteří spolu s prof. Dvořákem úspěšně reprezentovali odbornou úroveň pracoviště nejen na domácích, ale i zahraničních sjezdech a konferencích. Za jeho působení se II. interní klinika stala důstojným repre- zentantem a pokračovatelem brněnské internistické školy, založené prof. Vanýskem a prof. Siebrem.

Z osobních vlastností prof. Dvořáka si ve- le nezdolného životního elánu, vitality a dobrých organizačních schopností ceníme také jeho až „buldočích“ zanícení pro prosazování nových kon- cepcí, neutuchajícího smyslu pro humor a vysoce kolegiálního a přátelského vztahu ke svým spolu- pracovníkům.

Pevné zdraví a slunce v duši i do dalších let přejeme, pane profesore.

prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc.
za zaměstnance II. interní kliniky

50 let prof. Karla Zemana ve FNUSA

V těchto dnech prof. MUDr. Karel Zeman, CSc. dovršuje 50 let práce ve FNUSA. Nastoupil do naší nemocnice na podzim v roce 1968, nejprve pracoval jako sekundární lékař na I. interní klinice a poté byl jedním ze zakládajících lékařů Koronární jednotky na této klinice, kde v letech 1986–2002 byl jejím vedoucím (více se můžete dočíst na str. 6 ve Svatoanenských listech číslo 3/2018).

S jeho jménem je spojeno několik pionýrských činů, v roce 1973 provedl na Koronární jednotce první punkci podklíčkové žíly nebo se účastnil prvních invazivních vyšetření v diagnostice arytmií. Prof. Zeman se velmi aktivně podílel na výuce sester v oblasti akutní koronární péče, dále rád stále učí nejen mediky, ale též mladé lékaře. Je oporou pedagogického týmu I. IKAK. Neopouští ho typický optimismus, který vlévá svému okolí.

Milý Karle, přejeme hodně zdraví a mnoho aktivních let!

prof. MUDr. Lenka Špínavá, Ph.D. a prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc.
za všechny zaměstnance I. IKAK

Prof. MUDr. Martin Bareš, Ph.D. 50letý

Jednou z nejvýraznějších tváří současné české neurologie je bezpochyby čerstvý padesátník, nový děkan Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, prof. MUDr. Martin Bareš, Ph.D.

Martin Bareš se narodil 25. 11. 1968 v Brně, kde také vystudoval Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity, a kde po promoci nastoupil na I. neurologickou kliniku Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a LF MU. Velmi brzy se na klinice začal specializovat na problematiku extrapyramidových a neurodegenerativních onemocnění, a zapojovat se do činnosti pedagogické a výzkumné. Mimo specializace I. a II. stupně v klinické neurologii získal záhy i funkční odbornosti v elektromyografii a evokovaných potenciálech. Stran dosaženého vzdělání je důležité i to, že v průběhu svého dlouhodobého pobytu v USA získal Certifikát USMLE nutný pro práci lékaře v amerických nemocnicích.

Doktorské studium absolvoval na LF MU v oboru Neurologie v roce 2002 (Ph.D.), habilitoval se v roce 2005, a v roce 2009 byl jmenován profesorem neurologie na LF MU. Od roku 2015 je současně mimořádným profesorem na Neurologické klinice Lékařské fakulty Univerzity v Minneapolis.

Profesní život prof. Bareše velmi výrazně, v pozitivním slova smyslu, ovlivnil jeho dlouhodobý pobyt na Oddělení neurovřed a na Neurologické klinice University of Minnesota v Minneapolis v letech 2003–2005, zprvu financovaný z prestižního Fulbrightova stipendia. V druhém roce se mu zde

podařilo získat pozici postdoca a intenzivně se zapojit do výzkumu v oblasti neurozobrazování. Po svém návratu do ČR se vedle extrapyramidových chorob začal velmi intenzivně věnovat problematice postižení mozečku a také diagnostice a terapii pacientů se spasticitou v rámci různých neurologických onemocnění. V roce 2014 inicioval

založení Akademického centra pro spasticitu při I. neurologické klinice FNUSA a LF MU, a od téhož roku zastává pozici jeho vedoucího lékaře. V rámci našeho pracoviště zastával Martin Bareš až do konce minulého roku i pozici zástupce přednosty pro vědu a výzkum.

Profesor Bareš strávil řadu měsíců a let na prestižních zahraničních pracovištích. Pomíne-li již zmíněný dvouletý pobyt ve Spojených státech, kam se Martin opakovaně a rád vrací v rámci svých přednáškových a konzultačních povinností, dalšími pracovišti, kde získával cenné zkušenosti, byly Oddělení psychofyziologie v Tilburku (Nizozemí), Klinika neurologie a neurovřed v Ljubljani (Slovinsko) a Klinika Charité v Berlíně (SRN).

Profesor Bareš je členem řady odborných společností v ČR i zahraničí. Je členem mnoha vědeckých a oborových rad na univerzitách a fakultách v Brně a Olomouci, jakož i členem vědecké rady brněnského výzkumného ústavu CEITEC MU. Je členem redakčních rad časopisů Clinical Neurophysiology, Tremor and Other Hyperkinetic Movements, Basal Ganglia a Cerebellum and Ataxias. Jeho H-index je 24, počet citací na WoS je 1297 (bez autocitací) a kumulativní impakt faktor více než 500. Kromě autorství vysokého počtu původních i přehledových prací v ČR i zahraničí, je autorem 2 monografií a 10 kapitol v monografiích. Je vyhledávaným recenzentem pro řadu zahraničních časopisů (např. Clinical Neurophysiology, The Cerebellum, Neurotoxicology, European Journal of

Neurology a dalších) a hlavním řešitelem řady grantových projektů, včetně projektu v rámci H2020.

Po stránce odborné je naším předním specialistou v oblastech extrapyramidových onemocnění (řadu let zastával i funkci předsedy Extrapyramidové sekce České neurologické společnosti ČLS JEP), mozečkových poruch, spasticity, a klinické neurofyziologie.

Od roku 2011 se prof. Bareš paralelně, leč velmi intenzivně zapojil do správy Masarykovy univerzity. Nejprve jako prorektor pro rozvoj MU (2011–2015) a následně jako prorektor pro akademické záležitosti MU (2015–2018). Od května

2012 do začátku roku 2018 působil také jako statutární zástupce rektora Masarykovy univerzity. Od února 2018 pak byl po bezprecedentně souhlasném konkursu jmenován děkanem Lékařské fakulty MU a následně se plnou silou a zatím velmi úspěšně vrhl do výkonu této nelehké funkce.

Po stránce lidské je Martin extrémně pracovitý, cílevědomý, poctivý a morálně pevně ukotvený jedinec, který je náročný nejen na sebe, ale i své okolí. Má rád výzvy a naopak nesnáší jakoukoli nespravedlnost, povrchnost a prospěchářství. Snad proto je mu tolik blízká americká mentalita a zřejmě i z tohoto důvodu se tak rád do USA opakovaně vrací.

Závěrem bych rád jménem svým i jménem svých spolupracovníků na I. neurologické klinice FNUSA a LF MU Martinovi popřál do zralejší poloviny života vše dobré, pevné zdraví, hodně elánu, sil a trpělivosti, a konečně mnoho dalších úspěchů v práci lékařské, pedagogické, výzkumné i manažerské.

Ad multos annos...

prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D., FCMA
Přednosta I. neurologické kliniky

Prof. Ivan Rektor slaví významné životní jubileum

Dne 5. 11. 2018 oslavil v plné síle svých 70 let emeritní přednosta I. neurologické kliniky Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a LF MU a stávající vedoucí Neurovědního výzkumného programu CEITEC MU, prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc., FCMA, FANA, FEAN.

Nejvýznamnější část profesního života prof. Rektora je spojena s neurologickou klinikou ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně, jejímž vedením byl pověřen v roce 1992, a kterou vedl úctyhodných dvacet let. Za tuto dobu se mu podařilo velmi úspěšně navázat na slavnou tradici brněnské neurologické kliniky prof. Bělohradského a následně prof. Popka, a po dlouhé době komunistické „devastace“ z ní znovu vybudovat špičkové neurologické pracoviště, které získalo vynikající renomé i v evropském a světovém kontextu. Nejvýznamnějším přínosem prof. Rektora nejen pro kliniku, ale i pro celou českou neurologii, je početná skupina vynikajících zanícených neurologů a kliniků, u jejichž zrodu a růstu systematicky asistoval svými vizemi, náročností a současně velkorysostí. Mezi nimi dnes najdeme mnoho profesorů a docentů, ale i přednosty neurologických klinik, a nakonec i stávajícího děkana Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Od roku 2013, vedle svých pokračujících aktivit klinických a pedagogických, působí prof. Rektor jako vedoucí Centra pro neurovědy Středoevropského technologického institutu Masarykovy univerzity (CEITEC MU) v Brně. Tento vývoj poměrně přesně vystihuje prof. Rektora jako ši-

roce rozkročeného klinického neurovědce, jehož neutuchající zájem o obor a tajemství lidské mysli neustále pohání k novým obzorům.

Profesor Rektor je mimo jiné zakládajícím členem České lékařské akademie (FCMA, 2004), členem (korespondentem) Americké neurologické asociace (FANA, 2013), Evropské neurologické akademie (FEAN, 2018) a nositelem nejvyššího světového ocenění na poli epileptologie – Ambasadora pro Epilepsii ČLS JEP, a konečně v letech 2008–2012 byl prezidentem European Society for Clinical Neuropharmacology (ESCN). Je zakladatelem a předsedou redakční rady časopisu Neurologie pro praxi a také nadšeným organizátorem mnoha národních a mezinárodních konferencí a kursů, včetně 15. evropského kongresu klinické

neurofyziologie (Brno, 2015), či pravidelných mezinárodních konferencí Epilepsy, Brain and Mind (EBM) a Evropských kursů epileptochirurgie (EPODES).

Ačkoli bych ještě dlouho mohl pokračovat ve výčtu řady dalších zásluh, funkcí a ocenění, které jsou s prof. Rektorem spojeny, raději bych se zde již zarazil a závěrem svého krátkého laudatio zdůraznil význam profesora Rektora pro formování moderní české a slovenské neurologie přelomu 20. a 21. století. Díky svým četným společenským aktivitám v ČR i za jejími hranicemi, schopnostem nadchnout kolegy pro dobrou věc, dokonalému zvládnutí logistiky a především díky své neuvěřitelné výkonnosti představuje prof.

Rektor „hnací motor“ obrovského množství vzdělávacích a dalších odborných neurologických akcí v ČR i v zahraničí. Vždy se iniciativně zasazoval o urychlené zavádění nejmodernějších postupů do diagnostiky a terapie neurologických pacientů v ČR, o propojení s nejlepšími světovými pracovišti, a cíleně usiloval o příznivý obraz české neurologie mimo její hranice. Za zmínku stojí i jeho zcela nezastupitelná role v udržování česko-slovenské neurologické vzájemnosti.

Ivan Rektor je bez jakékoli diskuse výjimečný a velký člověk, jemuž bych jménem svým i jménem kliniky rád do dalších let popřál hodně zdraví, neutuchající elán a jen vše dobré.

prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D., FCMA
přednosta I. neurologické kliniky

Hrozně rád cestuji, ale ještě raději o svém cestování někomu vykládám...

...tohle Vám odpoví Petr Ondroušek, když se ho zeptáte, proč je ochoten docházet za pacienty a dělit se s nimi o zážitky z cest, které podniká.

Jeho cílem nebývají místa běžně navštěvovaná turisty, ale možná právě proto jsou jeho prezentace mezi pacienty tak oblíbené. Dokáže o svých cestách vyprávět tak, že máte pocit, jako byste tam byli s ním. Jeho fotografie ten dojem ještě umocní. A když si nakonec oblékne tradiční oděv

místa, o kterém zrovna povídá, je zážitek téměř dokonalý.

Jeho poslední prezentaci o cestě na Kavkaz musel ukončit personál Doléčovacího a rehabilitačního oddělení, protože pacienti i dobrovolníci z DobroCentra FNUSA, byli tak zaujati vyprávěním, že si vůbec neuvědomili, že už je čas večere. Možnost vyzkoušet si papachu, čepici tvořící součást kroje kavkazských horalů, si ale ujít nenechali. (sk)

Nemusíte být vyloženě kreativce, abyste se mohli zapojit

Počasí už příliš nepřeje procházkám pacientů po areálu nemocnice, proto se od října 2018 mohly opět na oddělení Kliniky tělovýchovného lékařství a rehabilitace FNUSA rozběhnout kreativní dílničky, které si kladou za cíl nejen zpříjemnit pacientům pobyt v nemocnici, poskytnout prostor pro komunikaci a navázání nových sociálních kontaktů, ale i možnost vyzkoušet si nestandardní kreativní techniky nebo se prostě jen trochu pobavit. Dobrovolnice Klára Stašková a Jana Tesařová, studentky LF MU, připravují náplně dílniček velice pečlivě. Bez problémů zvládají omezení daná prostorem, absencí pomůcek či nedůvěrou pacientů ve své schopnosti. Díky jejich nadšení a podpoře personálu vznikají pod rukama pacientů opravdu obdivuhodná díla.

Úmrtí lékaře II. interní kliniky

Dne 28. 10. 2018 zemřel pan doc. MUDr. Kamil Ševela, CSc.

Pan docent se narodil 21. listopadu 1946 v Brně. Navštěvoval obecnou školu v Brumovicích a později v Kobylí, v letech 1960 až 1965 studoval na gymnáziu v Hodoníně. V letech 1965 až 1970 absolvoval Lékařskou fakultu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně.

Po absolutoriu vysoké školy v červenci 1970 nastoupil do svého prvního působiště v nemocnici v Kyjově, kde po získání základní praxe na jednotlivých odděleních pracoval na interním oddělení.

V roce 1975 začal pracovat v nemocnici v Hodoníně jako zástupce přednosta interního oddělení. Zde získal rozsáhlé praktické zkušenosti v oblasti klinické medicíny a rovněž se začal zabývat toxikologií a nefrologií (hodonínská nemocnice byla první okresní nemocnicí v ČSSR, která měla hemodialýzu).

V roce 1986 nastoupil na II. interní kliniku Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně a rovněž začal působit jako pedagog na Lékařské fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, dnešní Masarykovy univerzity.

V roce 1989 získal hodnost kandidáta lékařských věd a v roce 1998 byl na základě habili-

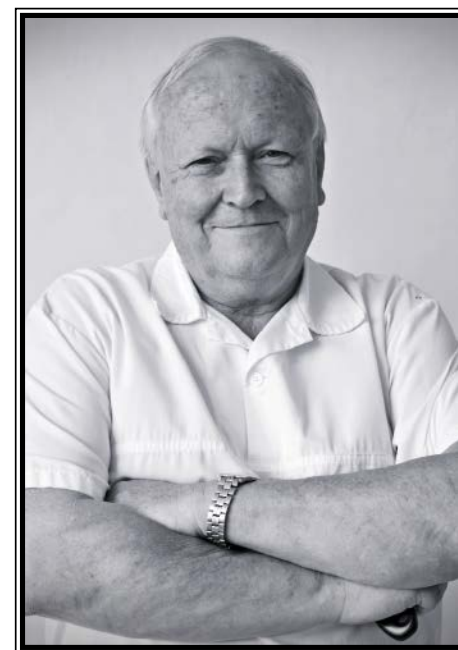
tačního řízení (habilitační práce na téma: „Estery kyseliny ftalové v nefrologické praxi“) jmenován docentem pro obor vnitřní lékařství.

V roce 1994 ve spolupráci s Mendelovou nadací a dalšími spolupracovníky založil v Brně na třídě kapitána Jaroše Hemodialyzační centrum, které úspěšně působí v oblasti poskytování nefrologické péče.

V roce 2000 byl spoluzakladatelem Rotary Clubu Brno City, který je součástí Rotary International, a aktivním propagátorem rotariánského hnutí a jeho ideálů.

V letech 2012 až 2013 získal podporu Rotary Clubu Brno City a Rotary kluby Noordwijk en omgeving z Nizozemí pro výstavbu centra Diakonie českobratrské církve evangelické – Chráněného bydlení Mirandie v Brumovicích. Centrum bylo postaveno 2013–2015 díky podpoře Evropské unie a řady dalších dárců. Od otevření v květnu 2015 poskytuje Mirandie péči rodinného typu 12 lidem s mentálním postižením a poruchami autistického spektra.

Pan docent byl člověk velmi aktivní jak pracovní, tak společensky. Byl příkladem pro svou nesmírnou pracovitost a nadšení především na poli nefrologie a toxikologie, organizoval semináře, atestace, přednášel a publikoval. Nezbyvá

než poděkovat za jeho skvělou odbornou klinikou i vědeckou činnost, za jeho ryzí lidský přístup a snahu o zkvalitňování péče o pacienty a za jeho pedagogickou činnost, v níž ukazoval krásu budoucího povolání lékaře a inspiroval své studenty.

Pomyslnou štafetu jeho odborné práce ponechává dále jeho následovníci, současní kolegové i ti budoucí z řad jeho studentů.

prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc.
II. interní klinika

Vzpomínka na prof. MUDr. Miloše Štefju seniora

Vážení čtenáři svatoanenských listů, dovoluji mi, abych jako jeden z posledních žáků profesora Miloše Štefju seniora, přednosta Interní kliniky v Nemocnici u sv. Anny, připomenul jeho 130. výročí narození.

Prof. Štefja sen. pochází z moravské Vysočiny, narodil se v roce 1889 v Puklicích. Gymnázium v Třebíči ukončil maturitou v roce 1916. Po skončení 1. světové války od roku 1918 studoval na lékařské fakultě Karlovy univerzity v Praze a studia dokončil na nově zřízené Masarykově univerzitě v Brně promoci v roce 1924. Po promoci působil v Ústavu patologické fyziologie prof. Lauberga v Brně. Brzy se ale vrátil do Prahy na vnitřní kliniku prof. Vanýska, kdy se v roce 1932 habilitoval pro obor vnitřních nemocí. Od roku 1935 již opět v Brně pracoval jako primář vnitřního oddělení nemocnice Milosrdných bratří. Mezi světovými válkami prof. Štefja získával zkušenosti na předních

evropských klinikách ve Vídni, Paříži a v Berlíně. Přednášel na domácích i zahraničních sjezdech a kongresech. Profesorem vnitřního lékařství mohl být jmenován až po ukončení okupace fašistickým Německem v roce 1946. Po odchodu prvního přednosta Interní kliniky prof. Vanýska v Brně, založené v roce 1919, se stal v roce 1946 přednostou I. interní kliniky a v jejím čele působil až do roku 1970. Vychoval celou řadu lékařů, např. doc. Skalníka, který založil spirometrickou laboratoř, doc. Mrkose a prim. Kratochvíla, kteří s doc. Hulem vedli hematologické pracoviště, prof. Svobodu, významného kardiologa a mnoho dalších. Prof. Štefja sen. zastával i řadu akademických funkcí. Děkanem LF MU byl v letech 1955–1957, dále byl předsedou Spolku českých lékařů v Brně, ve výboru kardiologické společnosti, čestným členem Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně. Pedagogická, vědecká a publikační činnost vycházela z velkého rozhledu o proble-

matice vnitřních a především srdečních nemocí. Svědčí o tom více jak 100 publikací a dvě vysoce ceněné monografie.

Prof. MUDr. Miloš Štefja sen. vešel do dějin jako vynikající osobnost moravské kardiologie, jako ušlechtilý poctivý člověk se smyslem pro pravdu a spravedlnost. Zemřel v 73 letech v roce 1971.

S vděčností vzpomínáme na jeho přednášky, lidský a kolegiální přístup ke studentům a spolupracovníkům.

prof. MUDr. Karel Zeman, CSc.
Emeritní profesor LF MU
I. interní kardiologická klinika

Jan Emmer, účastník Mongol Rally, nejdelšího vytrvalostního závodu planety

**Jan Emmer, lékař I. ortopedické kliniky Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, kama-
rád, blázen, cestovatel, fanda do aut ... Co
z toho Vás vystihuje nejvíce?**
Těžká otázka, asi byste se měla spíš zeptat
mých blízkých. Ale asi všechny tyto vlastnosti.

**Spousta lidí si pořád myslí, že cestování je
příliš drahé a vycestovat někam dál je ne-
možné, pokud nejste zrovna “milionář”. Ne-
dávno jste se vrátil z nejdelšího vytrvalost-
ního závodu planety, na kolik peněz přijde
takové cestování?**

Cestování je dnes o volném čase, nikoliv o pe-
něžích. Můžete letět kamkoliv po světě za poměr-
ně rozumné peníze a pokud se v cílové destinaci
uskromíte, vystačí Vám na den většinou částka
podobná, jakou utratíte doma. Když pominu vy-
ložené drahé a provařené destinace, toto pravidlo
platí universálně. Mongol Rally se trochu vymy-
kla, auto bylo poměrně drahé, ale na druhou stra-
nu jsme jeli do levné části světa, takže náklady na
palivo a živobytí to vyvážíly. Navíc nás bylo pět,
tedy se částka rozpočítala. Díky našim sponzorům
jsme část uhradili ze sponzorských peněz, většina
šla z vlastní kapsy.

**Motto Mongol Rally je „Zažít něco úžasného
a pomoci, o to běží,“ souhlasíte?**
Určitě. Celá akce je koncipovaná tak, že ka-
ždý z týmů podpoří povinně charitu organizátorů
a potom ještě jednu, dle vlastního výběru. Krom
toho je celá rally ohromná výzva. Dojet na druhý
konec světa mizerným autem, po trase, kterou si
naplánujete sami. Navíc pro nás byla celá akce
časově striktně ohraničená kvůli práci, takže ke
konci jsme byli v časovém pressu.

Povedlo se vám cíl Mongol Rally naplnit?
Já myslím, že ano.

**Podmínkou závodu je použití nestandardního
dopravního prostředku. Proč jste se rozhodli
zrovna pro UAZ 452?**

Mongol Rally jedete většinou jednou za život.
A rozhodně nechcete mít stejné auto, které měly
desítky týmů před vámi. Při výběru auta musíte
vyvážit „bláznivost“ auta se schopností rally do-
končit. Musíte mít buď auto spolehlivé, nebo leh-
ce opravitelné. A my zvolili možnost druhou. Toto
auto se na startu v patnáctileté historii závodu ob-
jevilo poprvé. Je dost prostorné a velmi zajímavé.

Byla to tedy dobrá volba?
Subjektivně určitě ano! Dokázali jsme, že se
dá Buchanka, jak se našemu vozidlu přezdívá,
použít i na tak dalekou cestu. Protože klub vlast-
níků těchto bizarních povozů tvrdil, že tak daleko
dojet nemůžeme. Budili jsme všude zaslouženou
pozornost, auto se nám během cesty dokonce
zalíbilo. Objektivně asi ne. Je to jedno z nejhůře
navrnutých vyrobených aut v historii, neuvěřit-
elně poruchové a neekonomické na provoz, má
neuvěřitelně špatné jízdní vlastnosti a je pomalé,

nepohodlné a moc nebrzdí. Po cestě jsme měli
61 poruch, které nás zastavily. Na druhou stranu
jsme jich 60 vyřešili sami.

**Přesná trasa závodu není daná. Jak moc se
liší počet najetých kilometrů mezi jednotlivými
týmy?**

To je o čase. Start akce byl v polovině červen-
ce, my se vraceli na konci srpna. Jeli jsme tedy
v podstatě nejkratší trasu. Některé teamy se vra-
cely do domoviny až v listopadu, dva jsou dokon-
ce na cestě, momentálně v Indii. Takže se ujeté
kilometry liší zásadně, nejdelší trasa může měřit
i násobky trasy nejkratší.

Kolik kilometrů jste najeli vy?
Přes 12 000 km.

**Jaká byla nejkurióznější situace, která se
vám během cesty stala?**

Kuriózních situací bylo nespočet. Auto samot-
né takové situace generuje. Pokud mám zmínit
jednu, byl to přechod turkmensko-uzbeckých hra-
nic. Poprvé se nám fatálně pokazila spojka a auto
bylo nepojízdné. Museli jsme opustit Turkmenistán
kvůli limitům daným tranzitním vízem. Takže jsem
asi první na světě, kteří na tuto hranici přitáhli
vlastní auto na laně. Celníci docela koukali, přesta-
li být komisi a dokonce nám s chromým autem
pomohli.

A co lidé, potkali jste někoho zajímavého?
Neustále. Při cestování se vždy snažíme být
v kontaktu s místními lidmi, zjistit jak žijí a jací jsou.
V Iránu se nám třeba stalo, že na nás na dálnici
mával muž z okolo jedoucího auta, ať zastavíme.
A vyklubal se z něho známý iránský televizní mo-
derátor a sběratel aut. A stavěl nás proto, že nikdy

na vlastní oči Buchanku neviděl. Obecně Iránci byli
vesměs vzdělaní a bez výjimky milí a pohostinní.
Oproti tomu Mongolové jsou, jak to kulantně říci,
ne příliš inteligentní a často vyložené nepřátelští.

**Oddechli jste si, když jste dojeli do cíle nebo
vám spíš bylo líto, že už je konec?**
Jelikož jsme stihali s rezervou v řádu jednotek
hodin, což na šestidenní akci není moc, tak tam
byla i úleva. Na jednu stranu nám bylo líto, že akce
končí, na druhou jsme se těšili domů.

Máte už nějaký nový cestovatelský sen?
Těch je spousta. Příští rok asi Omán.

A na závěr rada pro další cestovatele?
Přestat se vymlouvat, proč nemůžete někam
jet. A vyrazit.

Jednou z podmínek účasti na Mongol Rally je
vybrat minimálně 1 000 GBP. Část jde na charitu
podle vlastního výběru teamu, část na charitativní
projekt podporovaný organizátory. Projekt, který
se High5team rozhodl podpořit, byl dobrovol-
nický program ve Fakultní nemocnici u sv. Anny
v Brně. Na výši vybrané částky, téměř 70 000 Kč,
se podíleli koupí trička nebo drinku Zázračná rally
zaměstnanci nemocnice i veřejnost. Získané pe-
níze půjdou na nákup kompenzačních pomůcek
pro pacienty FNUSA a na nákup pomůcek na
podporu dobrovolnických aktivit našeho Dobro-
Centra.

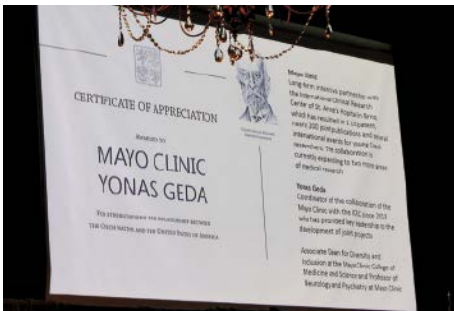
za rozhovor děkuje

Mgr. Svatava Kalná
DobroCentrum u sv. Anny

Koordinátor spolupráce mezi FNUSA-ICRC a Mayo Clinic Yonas Geda obdržel medaili za rozvoj česko-amerických vztahů

**Zástupce Mayo Clinic a koordinátor spolu-
práce mezi ní a FNUSA-ICRC, profesor psy-
chiatrie a neurologie Yonas Geda, obdržel za
svůj přínos k rozvoji spolupráce mezi naším
centrem a touto prestižní americkou univer-
zitní nemocnicí z rukou prvního místopřede-
dy vlády ČR Jana Hamáčka pamětní medaili.**

Ocenění byla udělována jednotlivcům a institu-
cím v rámci oslav 100. výročí založení Českoslo-
venska, které 28. září uspořádal Generální konzul-
lát České republiky v Chicagu. Slavnostní setkání
k této významné události novodobých českých dě-
jin se konalo v Union League Club, kde v roce 1918
přednášel budoucí první prezident Československé
republiky Tomáš Garrigue Masaryk v rámci svého
amerického turné, na kterém propagoval vznik sa-
mostatného státu. Slavnostního večera a předávání
medailí za rozvoj česko-amerických vztahů se zú-
častnili čeští krajané, američtí investoři v ČR, čeští
exportéři a spolupracující výzkumné instituce z ČR
a USA, včetně FNUSA-ICRC.

Kongresy, sympozia 2018/2019

Zajištění dýchacích cest ... a něco navíc

Datum: 13. prosince 2018
Místo konání: FNUSA – budova A
Garant: MUDr. Břetislav Gál, Ph.D.

Advanced MR Imaging in Epilepsy

Datum: 14. prosince 2018
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D.

9th EPODES – Advanced I – ILAE Comprehensive Epilepsy Surgery Course Series

Datum: 21.–25. ledna 2019
Místo konání: Hotel Continental, Brno
Garant: prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.
www.ta-service.cz/epodes2019

Spasticity Course Brno 2019

Datum: 23.–24. ledna 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: MUDr. Eduard Minks, Ph.D.

Neuropsychologický kazuistický supervizní seminář

Datum: 24. ledna, 21. února, 21. března, 25. dubna, 23. května a 20. června 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: Mgr. Zuzana Hummelová, Ph.D.

VII. Brněnský ORL den

Datum: 8. února 2019
Místo konání: Dvůr rektora VUT
Garant: MUDr. Břetislav Gál, Ph.D.
<http://www.symma.cz/orl/>

Epitýden Roberta Kuby

Datum: 25.–29. března 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D.

2. koference histologických laborantů

Datum: 29. března 2019
Místo konání: FAIRHOTEL, Rybářská 19, Brno
Garant: Miroslava Lamplotová

Kurs klinické epileptologie IX

Datum: 27.–28. března 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D.

Den České ligy proti epilepsii

Datum: 29. března 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D.

Základy extrakraniální neurosonologie

Datum: 1.–5. dubna 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D.

Základy elektroencefalografie II

Datum: 1.–12. dubna 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: MUDr. Irena Novotná

Výukový seminář EXPY 2019

Datum: 11.–12. dubna 2019
Místo konání: Hotel Amande, Hustopeče
Garant: doc. MUDr. Marek Baláž, Ph.D.
<http://ta-service.cz/expy2019/>

Kurz neurointenzivní medicíny

Datum: 23.–24. dubna 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: MUDr. Viktor Weiss

XVI. Symposium praktické neurologie Brno

Datum: 13.–14. června 2019
Místo konání: Hotel International, Husova 16, Brno
Garant: prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.
www.solen.cz

Český a slovenský sjezd klinické neurofyzologie Brno

Datum: 24.–25. června 2019
Místo konání: Hotel Holiday Inn, Brno
Garant: prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D.
www.ta-service.cz

Kurs Kognitivní poruchy a demence XVI

Datum: 3.–4. října 2019
Místo konání: Kino Scala, Brno
Garant: prof. MUDr. Irena Rektorová, Ph.D.
www.kognice.cz

Neuroimaging and Neurophysiology of Movement Disorders

Datum: 7.–8. listopadu 2019
Místo konání: FNUSA, budova C1 – 6. NP
Garant: prof. MUDr. Irena Rektorová, Ph.D.
<https://www.movementdisorders.org>

VII. Brněnský ORL den

Ronchopatie a syndrom spánkové apnoe
Poruchy polykání a onemocnění jícnu

8. února 2019
Dvůr rektora VUT v Brně, Antonínská 1, Brno

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku
Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a Lékařská fakulta Masarykovy univerzity
přednosta: MUDr. Břetislav Gál, Ph.D.

Akce je pořádána pod záštitou
České společnosti otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP
MUDr. Martina Pavlíka, Ph.D., DESA, EDIC, ředitele Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
prof. MUDr. Martina Bareše, Ph.D., děkana Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně

www.symma.cz/orl

FAKULTNÍ NEMOCNICE U SV. ANNY V BRNĚ

Česká společnost otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP
Czech Society of Otorhinolaryngology and Head and Neck Surgery

Odborný program

16.00 – 17.15 hod	Ronchopatie a syndrom spánkové apnoe
Gál B. (Brno)	Organizace péče o pacienta s poruchou spánku
Hanák J. (Brno)	Diagnostický algoritmus a DISE (Drug Induced Sleep Endoscopy)
Slouka D. (Plzeň)	Celonoční monitorace spánku a konzervativní léčba OSAS
Klozar J. (Praha)	Možnosti chirurgické léčby OSAS
17.15 – 17.45 hod	Coffee break
17.45 – 19.00 hod	Poruchy polykání a onemocnění jícnu
Urbánková P. (Brno)	Specializované vyšetření polykacího aktu v klinické praxi (FEES)
Hložková T. (Brno)	Refluxní choroby jícnu
Urik M. (Brno)	Onemocnění jícnu a poruchy polykání u dětí
Rottenberg J. (Brno)	Poleptání jícnu
Štefl M. (Brno)	Stenózy jícnu

Všeobecné informace

Termín	8. února 2019
Místo konání	Dvůr rektora VUT v Brně, Antonínská 1, Brno
Časový harmonogram	15.00 – 16.00 hod Registrace účastníků 16.00 – 19.00 hod Odborný program 19.00 – 24.00 hod Společenský večer formou rautu a hudební produkce
Registrace	Registrační formulář, který bude spuštěn dne 15. listopadu 2018 najdete na www.symma.cz/orl
Registrační poplatky	Lékaři Kč 400,- vč. 21 % DPH NLZP Kč 250,- vč. 21 % DPH V registračním poplatku je zahrnuta vstupné na konferenci, občerstvení v průběhu akce, vstupenka na společenský večer a DPH. Platba převodem je možná do 1. února 2019. Proforma fakturu obdržíte v potvrzovacím e-mailu. Registrační poplatek pro lékaře a NLZP při registraci účastníků činí Kč 1 000,- vč. DPH.
Akreditace	Konference bude zařazena v centrální evidenci vzdělávacích akcí České lékařské komory a bude ohodnocena 3 kredity za účast. Po ukončení konference obdrží každý účastník potvrzení o účasti.

Nadační fond VITA NOVA pořádá ve spolupráci s FN Brno a FN u sv. Anny v Brně

PLES V ZELENĚM

aneb do lesíčka na čekanou

2. března 2019

hotel International Brno

příchod hostů 19:30

slavnostní zahájení 20:00

vystoupí:

Banjo Band a Ivan Mládek

Gurmania Band

KabátTribute

Red Socks Orchestra

Frontmen

DJ Ital

Bohatá tombola/slosovateľné vstupenky

Myslivecké a zabijačkové speciality

Předprodej vstupenek:

Ředitelství FN Brno, Jihlavská 20, Brno-Bohunice, tel.: 532 233 208

Ředitelství FN u sv. Anny v Brně, Pekařská 53, Brno, budova J, tel.: 543 181 333

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
U SV. ANNY
V BRNĚ

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO
NADAČNÍ FOND VITA NOVA

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO